

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 2, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, VASARIS - FEBRUARY 2, 1994

Nr. 22

Žinios iš Lietuvos - Elta

Lietuvoje mažėja mokslo darbuotojų

Vilnius, vasario 1 d. (Elta) - Antradienį Kauno technologijos universitete prasidėjo kasmetinė konferencija „Lietuvos mokslo ir pramonė“.

Konferencijoje dalyvavo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, vyriausybės nariai, aukštųjų mokyklų rektorai, mokslininkai.

Pirmąjį programinį pranešimą tema „Lietuvos ateitis ir mokslas“ skaitė prez. Algirdas Brazauskas. Prezidentas kalbėjo apie vadinamąjį mokslo protų nutekėjimą į užsienį, privataus verslo struktūras. Jis akcentavo būtinybę išlaikyti dar likusį mokslo branduolį, pabrėžė, kad svarbu aukštosiose mokyklose ruošti naujų profilių specialistus, reikalingus rinkos sąlygomis.

Pranešimą tema „Aukštosios mokyklos - mokslas - inovacijos - pramonė“ perskaitė Adolfas Šleževičius. Premjerui kelia susirūpinimą, kad ir Lietuvoje mažėja mokslo darbuotojų, studentų. Kritiškai įvertinę šalies situaciją, Adolfas Šleževičius taip pat priminė, jog vis dar yra mokslo sričių, kuriose dirbančių mokslininkų veikla vertinama pasaulyje - tai matematika, teorinė bei eksperimentinė fizika, kai kurios kitos sritys. Mokslo plėtojimui Lietuvoje paskirta 6,1 proc. šiuo metų valstybės biudžeto lėšų, pasakė A. Šleževičius.

Konferencija vyks iki vasario 4 dienos. Įvairiose sekcijose bus perskaityta keli šimtai pranešimų.

savimo, tarp jų ir privalomo sveikatos draudimo įstatymo projektai. Tačiau jie, kaip sako Socialdemokratai, įstrigo vyriausybės staltiese. Todėl jie ir ėmėsi iniciatyvos pateikti sveikatos draudimo įstatymo projektą.

Pristatytas Valstybinės sienos apsaugos tarnybos viršininkas

Antradienį Krašto apsaugos ministerijoje ir Valstybinės sienos apsaugos tarnybos štabe pristatytas naujai paskirtas šios tarnybos viršininkas pulkininkas Stanislovas Stančikas. Pristatyme dalyvavo krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, prezidentūros atstovai, Krašto apsaugos ministerijos darbuotojai.

Stanislovas Stančikas šiose pareigose - jau antrą kartą. Valstybinės sienos apsaugos tarnybos viršininko pareigas jis ėjo nuo 1990 iki 1992 metų vidurio.

Stanislovas Stančikas gimė 1946 metais, mokėsi keliose buvusios Sovietų Sąjungos karo mokyklose, Vilniaus Pedagoginiame institute, tarnavo daugiausia Vilniuje.

Stanislovo Stančiko nuomone, pasienyje turėtų tarnauti tik samdyti kariai, nes naudoti šauktinius karius pasienyje yra per didelė prabanga. Jis paminėjo, kad skaudžiausios problemos yra nestatutiniai santykiai kariuomenėje, padėtis Lietuvos ir Lenkijos pasienyje.

Ruošiamas valstybinio sveikatos draudimo projektas

Socialdemokratų frakcija pateiks Seimui sveikatos draudimo įstatymo projektą. Apie tai antradienį spaudos konferencijoje pranešė frakcijos seniūnas, gydytojas Vytenis Andriukaitis.

Socialdemokratai siūlys, kad privalomai būtų draudžiama visų nuolatinių Lietuvos gyventojų sveikata. Apdraustieji nemokamai naudotųsi poliklinikomis, gydytųsi ligoninėse, tačiau brangų ir ne itin būtiną paslaugą, pavyzdžiui gydymą kosmetikos procedūromis ir panašiai, apdraustieji negautų.

Privalomo sveikatos draudimo lėšos, siūloma Socialdemokratų projekte, būtų paskirtos šalyje proporcingai pagal gyventojų skaičių. Draudimą vykdytų savivaldos atstovų valdomos teritorinės ligonių kasos.

Socialdemokratai yra prieš privačių draudimo kompanijų monopoliją. Įstatymo projekte jie siūlo palikti tam tikras medicinos paslaugų sritis, kurios teiktų gydymą ir už papildomą sveikatos draudimą.

Pereiti nuo biudžetinio prie mišraus sveikatos apsaugos finansavimo buvo nutarta dar atkuriamajame Lietuvos gydytojų suvažiavime 1988 metais. Tada daugelis medikų buvo už tai, kad biudžetinis sveikatos apsaugos finansavimas būtų derinamas su draudiminiu ir kitais tiesioginiais mokėjimais. Tam buvo parengti keli sveikatos apsaugos finan-

Rygoje bus Baltijos šalių narkotikų kontrolės biuras

I Rygą atvyksta Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės misija. Šis vizitas susijęs su tuo, kad Rygoje steigiamas Baltijos regiono narkotikų kontrolės biuras. Taigi Latvijos sostinė taps kovos su „baltąja mirtimi“ centru Baltijos valstybėse. Jau realizuojama JT kovos su narkotikais programa, pagal kurią Baltijos šalims skiriama 1,3 milijonai dolerių. Tai padės stiprinti muitines, policiją, pasienio tarnybas, parengti specialią laboratorijų darbuotojus. Misija bus Latvijoje iki vasario 3 d., o po to išvyks į Lietuvą.

Pradėta ruošti Lietuvos NATO programa

Vilnius, sausio 28 d. (AGEP) - Pradėta ruošti Lietuvos partnerystės su NATO programa. Vyriausybė sudarė grupę Lietuvos dalyvavimo „Partnerystės vanden taikos“ procese programai parengti. Grupės vadovu paskirtas užsienio reikalų viceministras A. Januška, joje taip pat yra krašto apsaugos bei finansų ministrų pavaduotojai S. Vasilauskas ir R. Sarkinas, kiti Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų pareigūnai. Albina Januška pasakė, kad kitą savaitę laukiama atvykstant į Vilnių NATO ekspertų, kurie su Lietuvos darbo grupe pradės ruošti partnerystės programą.

Kai susitikęs su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl prieš porą savaičių Briuselyje JAV prez. Bill Clinton palygino kanclerio išvaizdą su japonų „sumo“ imtynininku, užuot užsigaivęs (daugelis vokiečių tai laikė įžeidimu), kancleris Kohl, pirmadienį atvykęs į Washingtoną, išsikvietė Clintoną pietų į didelėmis porcijomis pagarsėjusį itališką restoraną „Filomena's“ Washington priemiestyje Georgetown. Čia, pietietavę, abiejų šalių vadai eina susitikti su gatvėje jų laukiančiais žmonėmis.

Latvija įspėja JAV dėl augančio pavojaus

Washington, DC, sausio 31 d. (NYT) - Rusijos politikai kaimynų atžvilgiu agresyviai, JAV prezidento Bill Clinton administracija pirmadienį Washington besilankantį Latvijos užsienio ministrą Georgs Andrejevs painformavo, kad JAV tebeapsitiki Maskvos pažada visą kariuomenę išvesti iš Baltijos šalių.

Valstybės departamente susitikęs su Latvijos užsienio ministru, JAV valstybės sekretorius Warren Christopher pasakė, jog Rusijos prezidentas Boris Jelcin tebeplodo savo pažadą - Rusijos kariuomenės išvedimas tebevyksta. Tačiau trumpoje nusifotografavimo sesijoje W. Christopher pabrėžė, kad Latvija turinti padaryti nuolaidų Rusijai Latvijoje gyvenančių rusų atžvilgiu.

Sis susitikimas, anot „New York Times“ korespondentės Elaine Sciolino, išryškina Clinton administracijos sunkią poziciją, stengiantis rasti lygsvarą tarp noro remti Rusijos prezidentą Boris Jelciną ir frustraciją, Rusijos užsienio politikai darantis vis nacionalistiškesnei.

Be to, rašo Sciolino, JAV ad-

ministracija vis dažniau turi atsakinėti sunkius klausimus, kuriuos jai stato įtakingi JAV Kongreso nariai. Jie reiskia abejones, ar prezidento Clinton užsienio politika ne per lengvai pasitiki Jelcinu, ypač užsienio politikos atžvilgiu. Antradienį, pavyzdžiui, numatoma, kad Senate bus balsuojama dėl įstatymo pataisos, kurioje būtų reikalaujama, kad prezidentas padarytų oficialų pranešimą Kongresui apie Rusijos ginkluotą intervenciją buvusiose Sovietų Sąjungos šalyse legalumą.

Rusijos politika darosi pavojingesnė

Po pasimatymo su valstybės sekretorium duotame pasikalbėjime, Latvijos užsienio ministras Georgs Andrejevs pasakė, jog jis sekretoriui Warren Christopher pareiškė Latvijos augantį nepasitikėjimą Maskva. „Mes žinome, kad Rusijos užsienio politika darosi vis pavojingesnė Baltijos šalių atžvilgiu ir kad ji nesikeis į geresnę pusę“, jis pasakė. „Tai absoliučiai aišku. Šis punktas buvo paminėtas ir iš Amerikos pusės“.

Jungtinės Valstijos bando tarpininkauti sutarčiai tarp Latvijos ir Rusijos, pagal kurią Rusija iki š.m. rugpjūčio pabaigos iš Latvijos išves ten likusius 12,000-17,000 savo karių ir už tai gaus keturių metų prailginimą leidimo rusų civilinei tarnybai naudoti Skruondoje esančią balistinių raketų puolimo ankstyvo įspėjimo radiolokacinę stotimi. JAV siūlomame sutarties projekte, išsibaisus tam pratęsimui Rusija jau turėtų išmontuoti radiolokacinę stotį Skruondoje per 18 mėnesių.

Prašo JAV saugumo užtikrinimą

Georgs Andrejevs minėjo, jog sekretoriui pasakė, kad jokia sutartis su Rusija dėl kariuomenės išvedimo ar Latvijos saugumo nebus prasminga be JAV saugumo garantijų. Jūs žinote kaip dažnai rusai pakeičia savo

nuomones ir nuotaikas“, sakė Andrejevs. „Tad mes labai prašome JAV saugumo užtikrinimą. Kas sumokės už Skruondo stoties išmontavimą? Kas užtikrins, kad (po š.m. rugpjūčio) ten neliks Rusijos kariškių? Yra ir daug, daug kitų klausimų: nuopata, žala padaryta gamtai ir sveikatos saugumui, tarptautinė priežiūra, kad rusai (Skruondo stotį) naudotų tik ankstyvam puolimo įspėjimui“, sakė Andrejevs.

Latvija ypač nepasitiki Rusijos pažadais po to, kai Rusijos pareigūnai pakartotinai sakė, jog Latvija turinti likti Rusijos įtakos sferoje. Iš savo pusės rusai skundžiasi, kad Latvija pažeidžia Latvijoje gyvenančių rusų žmogaus teises.

Prieš dvi savaites Rusijos užsienio ministras Andrej Kozyrev Rusijos ambasadorių buvusios Sovietų Sąjungos šalims suvažiavime pasakė, kad būtų pavojinga Rusijos kariuomenei višiskai išvesti iš buvusių Sovietų Sąjungos šalių, nes „nedraugiskos pajėgos“ galėtų užpildyti tuštumą. Po šio pareiškimo JAV Valstybės departamento pareigūnas Mike McCurry pareiškė viešą pasipiktinimą.

Rusija grasina panaudoti jėgą

Vėliau min. Kozyrev pasakė, kad jis buvo klaidingai pacituotas. Bet sausio 27 d. jo pavaduotojas Vitalij Čurkin apkaltino Baltijos šalis ieškojimu konfrontacijos ir įspėjo jas, kad tiktai kooperuodamos su Maskva jos gali ginti savo interesus. „Mes turime didelių problemų su Baltijos šalimis“, kalbėjo Čurkin. „Mes norime šias problemas išspręsti, nepanaudodami jėgos, nes jėgos panaudojimas išsuktų karą ir civilių mirčių“.

JAV valstybės sekretorius Christopher, šiandien paklaustas apie Lietuvai, Latvijai ir Estijai gresimus Maskvos pareigūnų pareiškimus, tik pasakė, jog prez. Jelcinas užtikrino prezidentą Clinton, kad kariuomenės išvedimas tebesitęsia ir kad JAV tuo pažadu tebeapsitiki.

Min. Andrejevs atvyko į Washingtoną su įvairių partijų atstovais iš Latvijos parlamento. Jie susitiks su JAV Nacionalinio Saugumo patarėju Anthony

ISĖVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAXSAS (312) 585-8284

NATO konsultantų buvimas Lietuvoje padidintų saugumą

Vilnius, sausio 31 d. - Vytautas Landsbergis „Partnerystės vanden taikos“ bendradarbiavimo su NATO programą pavadino „nebloga“, bet galutinę jos naudą bus galima spręsti iš to, kaip ji bus realizuojama. Vakarykščiame „Drauge“ spausdiniame Eltos santrauka Vytauto Landsbergio pirmadienį padaryto pareiškimo. Pilnesnį vaizdą duoda šiandien gautas informacinis pranešimas iš Seimo opozicijos atstovės spaudai Rasos Rastauskienės, kurį čia perduodame.

Spaudos konferencijoje Vytautas Landsbergis, komentuodamas prezidento pasirašytą „Partnerystės vanden taikos“ dokumentą, pasakė, kad tai yra gal ir neblogas, bet šablonas visoms valstybėms, kurios yra pareiškusios norą stoti į NATO. Tai nėra specialiai Lietuvai parengtas Lietuvos susitarimas su NATO. Labai svarbu kaip tas susitarimas bus realizuojamas, ar jo uždavinys bus paremtas kokiais nors individualiais Lietuvos susitarimais su NATO organizacija ir ar bus išnaudojama tai, kas užfiksuota pačiuose šio susitarimo principuose.

Iš to, ką skelbė NATO viršūnių pasitarimas Briuselyje, matome, kad kiekviena pasirašanti partnerystės sutartį šalis jau turi tam tikrų teisių ir gali mybių. Pavyzdžiui, jausdama tarptautinį pavojų, ji gali kviečiant NATO konsultantus. Lietuva galėtų to paties pasirašymo proga paprašyti NATO konsultantų atvykti į Lietuvą ir įvertinti padėtį vietoje, kiek Lietuva yra saugi Rusijos politikos atžvilgiu. Konsultantų buvimas Lietuvoje padidintų Lietuvos saugumą, nes padėtis Rusijoje keičiasi ir blogesnė pusė ir tai mato visas pasaulis. V. von Stetten išplatinio pareiškimą dėl Lietuvos ir NATO santykių, kuriame pabrėžė Rusijos užsienio ministro Andrej Kozyrev pareiškimų pavojingą turinį ir negatyviai įvertino įvykius Baltarusijoje.

„Partnerystės vanden taikos“ sutartis gali būti realizuojama savarankiškai ir siekiant Lietuvai gauti kuo daugiau saugumo, bet prezidento pareiškimai buvo labai atsargūs ir juose nuolat pabrėžiama pozicija apie ėjimą į NATO kartu su Rusija. Tai primena ir Kozyrevo išaiškinimą, kad „Partnerystė vanden taikos“ yra Rusijos idėja, o ne JAV.

Lietuva turi vengti karinių įsipareigojimų Rusijai

Negali neįsivaizduoti ir lygiai greičiai rengiama karinė sutartis su Rusija, nes sutartis dėl karinio transporto, jeigu ji bus pasirašyta, gali įjungti Lietuvą į Rusijos ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugos karinės sąveikos sistemą. Lietuva nebus tikrai teritorija, ji turės aptarnauti, turės įsipareigojimų pagal sutartį, o kariniai įsipareigojimai Rusijai yra labai pavojingi. Kad to išvengtų, Lietuva gali daryti vienkartinus susi-

tarimus dėl transporto praleidimo, nes keleivinius traukinius Rusija leidžia aplink Lietuvą, tai tuo labiau galėtų aplink vežti ir ginklus.

Tačiau Lietuvos valdžia stengiasi, kad tokia sutartis būtų sudaryta. Apie tai netiesiogiai byloja ir Šleževičiaus susitikimai Stokholme, kur net į baigiamąjį komunikatą buvo įterpta, jog buvo aptartas Rusijos karinio tranzito per Lietuvą klausimas. Tai yra Lietuvos vyriausybės pastangos eksponuoti ir pripratinti prie tarptautinė ir Lietuvos visuomenę ir, galbūt, pridengti tokią sutartį užsienio ekspertų neprieštaravimu. Nejaugi tai yra kaina, kurią Lietuvos valdžia moka Rusijai už leidimą siųsti laisvą NATO; tai matysime iš rezultatų ar Lietuva turi savarankišką saugumo politiką, ar nusileidžia dideliui ir pavojingam kaimynui.

Atidėtas pajamų deklaravimas, nes nebaigtas privatizavimas „nomenklaturai“ naudai

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, Landsbergis pasakė, kad pajamų deklaravimo įstatymo atmetimas ir kai kurių Seimo narių nuomonės pasikeitimas rodo, jog tikriausiai dar turi praėti pusmetis, nes min. pirm. Adolfas Šleževičius sakė, kad tiek laiko jiems reikia baigti privatizacijai, vykdomai dabartiniu būdu. Galbūt tam reikalingi vieneri metai; Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš įstatymo priėmimo metu priešinosi, kad įstatymas arba nebūtų priimtas, arba deklaravimo data būtų nukelta metais vėliau ir siektų iš šio įstatymo išbraukti prezidentą ir jo šeimą. Česlovas Jursėnas kalba apie galimą Seimo narių ir ministrų pajamų deklaravimą, tai susižada ir su Bernatonišo pastangomis, kad nebūtų deklaruojamos prezidento pajamos.

Gal LDDP veikia Socialdemokratų rankomis

Dėl Socialdemokratų pareikštų interpelacijos vyriausybei, V. Landsbergis pasakė, kad būtų labai idomu pamatyti, kuo Socialdemokratai disponuoja, kiek turi juos remiančių parašų iš LDDP frakcijos pusės, tada galima būtų pasvarstyti ir opozicijos nuostatas praktiškai, ar tikslinga dabar keisti vieną LDDP vyriausybę į kitą LDDP vyriausybę. Gali būti, kad pačiai LDDP tai būtų naudinga, gal ji pati, kaip ne kartą yra buvę, veikia Socialdemokratų rankomis, nes vienos LDDP vyriausybės pakeitimas kita palengvintų vėl teisintis dėl savo veiklos ir pratęstų LDDP vyriausybės veiklą, suteikiant naują kvėpavimą ir leidžiant apsiginti nuo kritikos.

KALENDORIUS

Vasario 2 d.: Kristaus paaukojimas (Grabnyčios); Kornelijus, Kotryna, Valdemaras, Rytis, Vandėnė.

Vasario 3 d.: Šv. Blažiejus, šv. Ansgaras; Oskaras, Asta.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Anno Domini 1994
Sausio mėnesio 30-ta diena
JAV, Chicago, IL
Jaunimo centras

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS TARYBOS PIRMINKO PAREIGŲ PERDAVIMO AKTAS

LSS Tarybos išrinktas ir dirbęs LSS Tarybos Pirmininko pareigose 1991-93 m. kadencijoje, vyresnis skautininkas filiteris SIGITAS MIKNAITIS perduoda šias pareigas LSS Tarybos balsavimu išrinktam vyresniai skautininkui filiteriui KESTUI JEČIUI.

v.s. fil. SIGITAS MIKNAITIS reiškia nuoširdžią skautišką padėką visiems LSS Tarybos ir Pirmijos nariams bei visiems bendradarbiams už sutartinį darbą, gražų sugyvenimą ir nesibai-giantias pastangas išlaikyti Lietuvių Skautų Sąjungą aktyvia jaunimo organizacija.

LSS Tarybos Pirmininko pareigas perimančiam vyresniai skautininkui filiteriui KESTUI JEČIUI linkime sėkmės skautiškose darbuose ir pasiūlyti lietuviškos sargyboje.

Budėdami!

v.s. fil. Sigitas Miknaitis v.s. fil. Kęstutis Ječius
LSS Tarybos pirmininkas 1991-93 LSS Tarybos pirmininkas 1994-96

1994-1996 metų VADOVYBĖS NARIŲ SĄRAŠAS

LSS TARYBOS PIRMIJA

v.s. fil. Kęstutis Ječius Tarybos Pirmininkas 1310 Wayside Dr., Villa Park, IL 60181. Tel.: 708-832-2809.

v.s. fil. Albina Sekas Brolių Vyriausias Skautininkas, 2940 Hopeton Rd., La Crescenta, CA 91214. Tel.: 818-957-3670.

v.s. Birutė Banaitienė Sese-rijos Vyriausia Skautininkė, 84 Margaret Rd., Abington, MA 02351. Tel.: 617-871-1517.

s. fil. Gediminas Lešys Akademinio Skautų Sąjūdžio Vadijos pirmininkas, 8240 Melba Ave., Canoga Park, CA 91304. Tel.: 818-883-1718.

LSS TARYBA

v.s. Jaras Alkis

j.s. Milda Arlauskienė

ps. fil. Nida Bichnevičiūtė

v.s. Gediminas Deveikis

v.s. Antanas Jarūnas

v.s. Irena Kerelienė

s. fil. Jolanta Kerelienė

j.s. Vilgailė Lendraitienė

v.s. Virginia Mačiulienė

v.s. fil. Meilė Mickienė

v.s. fil. Petras Molis

v.s. fil. Rita Penčyliuė

s. fil. Zita Rahbar-Cerneckaitė

s. fil. Donatas Ramanauskas

s. Narcizas Ramanauskas

s. Algis Senkus

j.p.s. Rimas Sriubickis

s. Gintautas Taoras

s. Julija Taorienė

j.v.s. Genovaitė Treinienė

v.s. Marytė Utz

v.s. fil. Vytautas Vidugiris

v.s. Rūta Žilinskienė

LSS GARBĖS TEISMAS

v.s. Česlovas Senkevičius

Pirmininkas 40 Burrows Ave.,

Islington, Ont., M9B 4W7

Canada.

v.s. Danutė Keršienė

v.s. Vladas Morkūnas

LSS KONTROLĖS KOMISIJA

j.v.s. Bronius Juodelis Pir-

mininkas, 239 Brookside Ln.,

Willowbrook, IL 60514-2902.

j.v.s. Leopoldas Kupcikevičius

j.v.s. Antanas Levanas

ŠAKŲ PAVADUOTOJAI

v.s. Romas Otto (Brolija)

ps. Valentina Čepienė (Sese-rija)

v.s. fil. Eugenijus Vilkas

(Akad. Sk. Sąjūdis)

ŠAKŲ GARBĖS GYNĖJAI

v.s. fil. Kazys Matonis (Broli-ja), 2 Jackson Circle, Ocean, NJ

07712.

v.s. Danutė Sūrdienė (Sese-rija), 231 Forest Dr., Turnes-

ville, NJ 08012.

v.s. fil. Jonas Dainauskas

(Akad. Sk. Sąjūdis), 4523 S.

Francisco Ave., Chicago, IL

60632.

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMO PRANEŠIMAS

Biuletenyje No. 3 paskelbėme

lapkričio 22 d. suskaičiuotus

balsus – rinkimų rezultatus.

Lapkričio 27 d. išsiuntėme

Kvieslį į korespondencinį LSS

Tarybos posėdį naujam, ai

pirmininkui, ei rinkti. Gruodžio

10 d. buvo pasiūlyti du kandida-

tai: v.s. fil. Kęstutis Ječius ir v.s.

fil. Vytautas Vidugiris. Tarybos

nariai balsavimo lapus grąžino

ir gruodžio 30 d. balsai buvo su-

skaiciuoti. Naujuoju LSS Tary-

bos pirmininku buvo išrinktas

(22 balsais iš 27) v.s. Kęstutis

Ječius.

Išrinktieji LSS Garbės Teismo

ir LSS Kontrolės Komisijos na-

riai akivaizdžiai sueigose pasi-

skirstė pareigomis ir raštu

pranešė Prezidiumo pirmi-

ninkui Biuletenyje No. 4

skelbiame išrinktųjų į LSS

Vadovybę 1994-1996 metų

kadencijai.

Pagal LSS Vadovybės Rin-

kimų nuostatus rinkimuose

dalyvauti užsiregistravo 29

skautininkai, es užsimokėdami

nario mokesčius: 16 už trejus

metus, 7 už du metus ir 6 už

vienus metus. Prezidiumo

pagrindinės išlaidas padengė

LSS Tarybos Pirmija.

Šia proga noriu padėkoti už

skautiškai atliktas pareigas

komisijų pirmininkams:

Mandatų – v.s. fil. Valentiniui

Varnui; Nutarimų – v.s. fil.

Vytautui Vidugiriui; Balsų

skaičiavimo – ps. fil. Reginai

Polikaitienei. Ir, pagaliau, turiu

padėkoti savo šeimos nariams

už skautišką talką. Ačiū sesei

Linksmi nusiteikę bebrukai ir ūdrytės Klaipėdos dienos sueigoje. Kairėje jų vadovai – jps. Petras Jokubauskas ir gintarė v.v. Alda Mikučiauskaitė.

Nuotr. Jurgio Lendraitio

KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Lietuvai Baltijos jūra yra

langas į pasaulį. Ne tik langas,

bet ir tolimi horizontai i

placiasias jūras. Į jas išplaukti

ir iš jų sugrįžti Lietuvos lai-

vynei reikalingas uostas, kelią

į namus rodantis švyturys. Tai

mūsų Klaipėda. Mūsų jūriniai

vartai į pasaulį. Šiandien ji dalis

visos Lietuvos. Ilgai ji buvo

atplešta. Sukileliai ją prijungė

šaltą 1923 m. sausio 15 dieną.

Šią dieną Lietuvos jūrų skautai

kasmet prisimena iškilminga

Klaipėdos sueiga.

Šiais metais Čikagos „Li-

tuanicos“ tunto jūrų skautai ir

jūrų skaučių „Nerijos“ tunto

sesės sausio 23 d. Pasaulio

lietuvių centre, Lemonte šventė

Klaipėdos atgavimo dieną.

Išrinktas improvizuotame laivo

denyje, su stiebe plevėsujančiu

vimpilu, su jūra simbolizuojan-

čią vandens kriaukle žvakėmis

mirusių prisiminimui, sueigos

komendantas jūrų

budys v.v. Aidas Palubinskas

atrapotavo LSB Vyriausiam

skautininkui Gediminui Deveikiui,

kad dalyvauja 35 sesės, 40

brolių ir daug svečių. Pirmoji

žvakė buvo uždegta neseniai.

Karibų jūroje žuvusio jps. Aro

Rimavičiaus prisiminimui. Ki-

tos trys žvakės simbolizavo mus,

kaip vieną jūrinę šeimą, vieną

lietuvių giminę, kalbančią

viena lietuvių kalba.

Svečias iš Kauno, jūrų skautų

tunto tuntininkas s. Algis Mal-

kevičius, plačiau nusakė

Klaipėdos istoriją bei jos reikš-

mę Lietuvai. Kvietė visus

aplankyti Klaipėdą.

Sekė tuntu įsakymai. Dvi ūd-

rytės – Liana Modestaitė ir

Vilija Juozaitytė davė įžodį.

Jūrų jaunių įžodį davė – Vitas

Dailidė, Linas Dailidė, Aras

Šaulys, Linas Šaulys ir Gintar-

as Pečiulis. Bebrų įžodį davė –

Ričardas Keirelis, Vytautas Juo-

zai-

tis, Vitas Mikalčius, Aleksas

Modestas ir Povilas Manning.

Visi gavo naujus kaklaraiščius,

gėles, balionus ir kitokias do-

vanas ta proga.

Buvo pranešta, kad jūrų

jaunių ir jūrų skaučių mazgų

rišimo konkursą laimėjo sesės.

Broliai prizadėjo šiais metais

seses nugalėti. Visa eilė sesių ir

brolių vasarą įsigijo dvira-

tininkų specialybes. Gal šia va-

sarą ateis eilė ir irklavimo bei

buravimo, ar plaukimo specia-

lybėms?

Šaunios jūrų skaučių vadovės

buvo apdovanotos LSS garbės

ženklais – „Tėvynės dukros“

žymeniu: v.v. Laima Pauliūtė ir

j.p.s. Alytė Gražytė. „Vėliavos“

žymeniu – g.v.v. Jūratė

Jankauskaitė.

1993 m. LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ SUVAŽIAVIMO DALYVIŲ SIŪLYMŲ BALSAVIMO LAPAS

SIŪLYMAI BALSAVIMUI	TAIP	NE	SUSILAIKO
1. Rajonų Vadovų klausimai:			
(a) Pasaikinti Rajono Vado pareigas, palikti tik Šakų atstovus.	55	69	23
(b) Pasaikinti Šakų atstovus, palikti Rajono Vado pareigas.	39	73	33
2. LSS Tarybos klausimai:			
(a) Praprsti LSS Vadovybės rinkimus kas 4 metai.	108	33	4
(b) Sumažinti Tarybos narių skaičių.	93	39	13
3. Pakelinių ir apdovanojimų klausimai:			
(a) Pakelinius į vyresniškumo laipsnius ir apdovanojimus pavesi Vyriausiam Skautininkams ir ASS pirmininkui.	88	51	6
4. Skautiško saluto klausimai:			
(a) Pasaikinti Didįjį (Išdžio) salutą, paliekant tik Mažąjį (vėliavos) salutą.	109	28	8
(b) Gražinti Mažąjį (vėliavos) salutą Himno pagerbimui.	121	16	8
5. LSS Vadovybės Rinkimų nuostatų pakeitimo klausimai:			
(a) Rinkimų dalyviais turėtų būti tik aktyviai dalyvaujantys LSS/ASS veikloje ir užsimokeję nario mokesčių kiekvienais metais, o ne kartą per 3 metus Rinkimų komisijai.	110	24	11
(b) Rinkimų komisija neturėtų iš naujo praversti registracijos, o naudoti gautus iš vienietų, turinčių teisę balsuoti, sąrašus.	112	26	7
(c) Suvažiavimo nubašuosius pasiūlytus pakeitimus, Tarybai perbalsavus kitą, pranešti naujus rezultatus rinkimų suvažiavimo dalyviams.	126	10	9
(d) Papildyti VII skyriaus 25-tą paragrafą taip, kad siūlomi kandidatai būtų eję vadovo-ta pareigas per paskutinius ketis metus.	58	55	32
6. LSS Statuto klausimai:			
(a) Peržiūrėti Sąjungos nuostatus ir kur reikalinga pritaikyti/pakeisti, pritaikant prie dabartinių mūsų skautavimo sąlygų ir įgūt.	134	2	9

Balsavo - 145

arba 44% iš visų Rinkimų dalyvių

1994.1.12

Balsus skaitė

Nutarimų Komisija:

v.s. fil. Vytautas Vidugiris - pirm.

v.s. Vanda Zelenienė - narė, s. fil. Zita Rahbar - narė

Bebrų įžodį Klaipėdos dienos sueigoje davusiems broliams pirmuosius skautiškų kaklaraiščius rėša vadovai jps. Romas Česas ir jps. Petras Jokubauskas.

Nuotr. Jurgio Lendraitio

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

JAV	metams 1/2 metų 3 men.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00 \$50.00 \$30.00
Tik šeštadienio laida:	
JAV	\$50.00 \$35.00 \$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00 \$35.00 \$30.00
Užsakant į Lietuvą -	
Oro paštu	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00
Paprastu paštu	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00 \$35.00

Keičias rūbai margo svieto

Subraškęs Sovietų Sąjungai, visi apsidžiaugė, nes artėjo Lietuvos laisvė. Viena po kitos laisvinosi, kadaise jėga sujungtos, valstybės. Bet dabar širdin vėl grįžta nerimastis, kai ten apsilankę randame labai pasikeitusius žmones, jų galvoseną, kuri sugebėjo laisvą balsavimą grąžinti į dabar jau nepriklausomą Lietuvą buvusius komunistus, nepaisant kaip jie bandytų paneigti savo priklausomumą.

Tokių vėl išlaisvintų kraštų buvo nemažai, spaudoje skaitome ir apie panašias jų problemas. Štai užtikau vieną Vladimiro Bukovskio posakį politiniame straipsnyje, kad patriotiškas tautiškumas nebuvo komunizmo priešas, o jo palaikytojas, nes mažų tautų nepriklausomybės supratimas kaip tik sutrukdė demokratinį jėgų susijungimui prieš komunizmą. Buvo laimėta laisvės kovos pradžia, bet savo viduje valstybės politinės partijos sukilo kovoti viena prieš kitą. Taip, nors ideologiniai išsilavinimo, bet valstybės pagrindui reikėjo daugiau ir kitų realių išpareigojimų, nuo kurių socialistiška galvoseną buvo žmones jau seniai atpratę. Tą pastebėjome ir Jelcino paskelbtuose Seimo rinkimuose. Turėtų būti aišku, kad niekas laisva valia nebalsuos už vergiją, bet šiuose rinkimuose irgi buvo aišku, kad pasimetę žmonės daug nežinojo apie laisvę, o tik apie pasirinkimą iš daugelio partijų. Taigi tam reikės daug ilgesnio ir gilesnio susipažinimo su laisvu pasirinkimu.

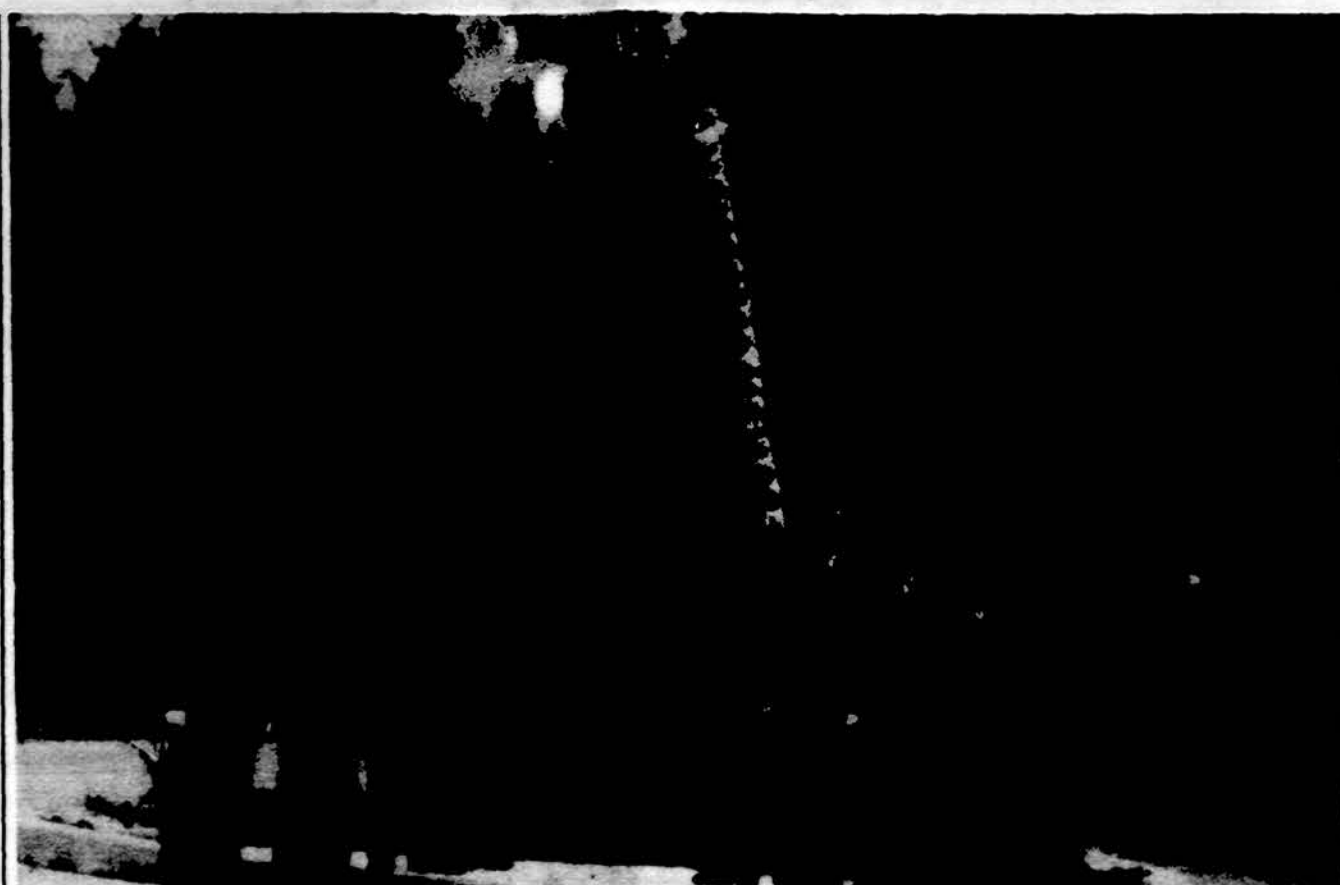
Tuo pačiu metu verta atkreipti dėmesį į laisvojo pasaulio spaudoje pasirodantį straipsnius apie Rusijos santykius su savo buvusios imperijos dalimis. Rusai visais būdais bando gauti pritarimą savo pažiūroms, kad neseniai dar buvę sovietinės (jėga prijungtos valstybės, pvz. Baltijos kraštai), nebūtų priimanos į NATO, o būtų paliktos Rusijos įtakos zonoje. Tą jie vadina „taikos palaikymu“, nes ten tebėra skriaudžiami rusai, cituojant Ladvigą, kur rusai negali balsuoti vietos rinkimuose. Tai, jų nuomone, turėtų būti paremiama, reikalui esant, ir kariškomis priemonėmis, tuose kraštuose laikant savo armiją, arba vėl įvedant į ten savo kariuomenę, kai jų šauksis skriaudžiami rusai.

džiami rusų piliečiai. Amerikai tai padaryti sunku, — sako jie, — nes jie yra per toli. O dabartinis momentas negali būti atidėliojamas, ypač Latvijoje ir Estijoje, kur dabar esą būtina užgnaužti tą augantį agresyvių nacionalizmo pumpurą, kaip pavojų visai Europai. Čia vėl vengiama pasakyti, kad tie rusai tebeturi tik Rusijos pilietybę. Taigi vėl girdime apie pasidalinimą „įtakos zonomis“.

Visuose Europos kraštuose, kur vyksta neramumai, yra girdima ir tokia nuomonė, kad tautiškumo išraiškos tik suskaldys žmones, o „visus vienijanti“ komunistų partija atrodo kaip išganymas. Yra plečiama nuomonė, kad žmonės pavargę nuo „laisvų reformų“. Vakariečiai, kurie beveik stovi už rusus, kaip taikos palaikytojus, atsako ukrainiečiai: „Nesame priešingi tokiai rusų kariuomenei „taikos misijai“ Afrikoje ar Lotynų Amerikoje, bet ne buvusiose Sovietų Sąjungos užgrobtose ir dabar laisvosiose valstybėse. Susitvarkysime patys. Demokratiškai“.

Visiškai neseniai buvo paskelbta, kad Lietuvos prezidentas A. Brazauskas padavė prašymą priimti Lietuvą į NATO sąjungą. Aišku, pirmasis įspūdis buvo džiaugsmingas. Ilgiau apie tai galvojant ir paskaitius spaudose tokių, beveik aiškių numatomą, Rusijos Jelcino reagavimą bei žinant Amerikos meilę Rusijai, pradėjo kilti ir kitos mintys. Štai lietuviams toks prezidento Brazausko žingsnis turėtų sustiprinti pasitikėjimą juo, o tuo pačiu metu, žinant, kaip į tai reaguos Maskva, aiškiai suprantant, kad Vašingtono politikai nenorės pykinti rusų lokio, NATO vadovai bus pastatyti į nepatogią padėtį. Juk jiems Rusija bus svarbiau, negu Lietuvos „buvusios Sovietų Sąjungos dalys“. Niekas daug nesvarstys, ar tie jėga prijungti pabaltiečiai turi likti rusų įtakos sferoje, kaip dabar mėgstama sakyti. Teks labai „raityti uodegą“, kad išaiškėtų pasauliui, kodėl Lietuvos nereiktų priimti į tokią svarią draugiją. Taigi ir skaudu, ir įdomu žiūrėti, kaip toliau riedės mūsų išsilavinimo ratai, susiduriant su gyvenimo realybe.

Rūta Kleva Vidžiūnienė

Sauliai prie Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga, Ontario, Kanadoje.

100,000 DOL. „DRAUGO“ FONDUI

Jo dar nėra, bet laukiama

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuviškoji spauda, kaip ir pati lietuvių tauta, išgyveno sunkias dienas. Lietuvos kunigaikštį gadyne lietuvių kalba pilietinių teisių neturėjo, nes kunigaikštį dvaruose buvo naudojama gudų kalba. Po Liublino unijos (1569 m.) įsivyravo lenkų kalba, nes bažnyčios atstovai ir lietuvių bajorai padlaizavo lenkų didikams ir nuėjo jiems tarnauti. Lietuviškai tekalbėjo tik liaudis. Po trečio Lietuvos-Lenkijos padalinimo (1795 m.) pradėta brukti graždanka.

Prasidėjus lietuvių tautos atgimimui, stengėsi leisti laikraščius ir knygeles, spausdintas lotynų raidėmis. Pirmieji laikraščiai „Aušra“, „Varpas“, „Tėvynės sargas“ buvo spausdinami ne savame krašte, bet Prūsijoje, nes veikė lietuviškas spaudos uždraudimas.

Inž. Petras Vileišis (1851-1926) ieškojo būdų lietuviškai spaudai draudimą panaikinti. Turimi geri ryšiai su aukštąsiais caro pareigūnais privėdė prie spaudos draudimo panaikinimo. 1904 m. panaikinus spaudos draudimą, inž. Petras Vileišis, kyšių pagalba gavęs leidimą ir pradėjo leisti pirmą lietuvišką dienraštį „Vilniaus žinias“ (1904. XII. 10 - 1909. III. 4). Daug vargo turėjo su redaktorais ir bendradarbiais, nes nenuvokė dienraščio darbo apimtį. Pirmieji laikraščiai buvo retai ir net nereguliariai leidžiami, o dienraštis turėjo pasirodyti laiku. Ideologiniu atžvilgiu lietuvių buvo griežtai pasiskirstę, nes jau buvo praėjęs „Aušros“ laikų romantizmas.

Bendradarbiai rėmė tik savo krypties redaktorių ir Petriui Vileišiui reikėjo kartais pačiam ir rašyti, ir redaguoti.

Inž. Petras Vileišis išsėmė savo santaupas ir dienraštį uždarė, o pats nuėjo toliau statyti tiltų ir užsidirbti pragyvenimui šeimai.

Dabar išėjus lietuvių padėties yra daug geresnė. Turime šviesuomenę, skaitytojus, bendradarbius ir redaktore, trūksta tik Vileišio tipo finansuotojų, o jų yra, tik dar neišdirbta plačiau atidaryti savo piniginių. Būtų neleistina ir nedovanotina prarasti vienintelį išėjus lietuvių dienraštį, kai visko dar turime, o trūksta tik finansinių išteklių.

Isteigtas Draugo fondas yra pirmas žingsnis padėti „Draugui“ išbristi iš finansinių trūkumų, užsitikrinti finansinį pagrindą. „Draugo“ fondo įnašai po 200 dol. gali užsitęgti ilgesnį laiką ir dienraštis gali nesulaukti reikiamos paramos, gali sustoti. Matematiškai skaičiuojant, reikia 5,000 narių, aukojančių po 200 dol., kad susidarytų milijono dol. kapitalas. Net turint milijono dol., šiuo metu mokamos palūkanos — 3-4%, geriausiu atveju sudarytų tik 40,000 dol. metinių pajamų, o pridėti reikia ne mažiau 100,000 dol. kiekvienais metais. Taigi, taip aukojant, per metus sukaupti milijoną dolerių, nėra jokios vilties, nes lietuvių fondai reikėjo net 13 metų. Mūsų galvoseną nėra taip žymiai pasikeitusi, kad vienu metu susidarys tas magiškas milijonas.

Realiai padėti apžvelgus, galima teigti, kad be mūsų

piniguotų didesnės pagalbos, reikalo neišsprendime. Norisi tikėti, kad Vileišio dvasia tebėra gyva išėjus tarpe ir atsisiras keli ar keliolika šviesių lietuvių, kurie istos į „Draugo“ fondą prie vieneto prirašė tris, keturis ar net penkis nulių. Jie pagreitintų fondo augimą ir paskatintų mažiau pinigų dosniau paremti dienraštį.

Nesinori skaičiuoti kaimynų turto, bet tenka prašyti didesnio dėmesio savajai raštijai. Gerai pagalvokime, koks likimas laukia išėjus, jei neteksime savo dienraščio.

Stipriau ir nedelsdami ateikime į „Draugo“ fondą ne tik su minimaliu 200 dol. įnašu, bet ir keleriopai didesniu.

Lietuviška spauda yra išėjus lietuvių išsilaukymo laidas.

GAMTOS IŠDAIGOS

Istoriniuose šaltiniuose yra įdomių žinių apie gamtos išdaičius Lietuvoje. 1407 metais, prieš pat Kalėdas kai kur prazydo obelys, o 1533 metais tokiu metu Suvalkijoje valstiečiai jau arė laukus. 18 amžiaus kalendoriai mini labai šiltą 1493 metų žiemą, kai sausio 2 dieną „buvo taip karšta, kad prazydo medžiai ir javai, o gegužėje vargino šalčiai ir sniegas“. Šiame šimtetyje šilčiausia žiema Vilniuje buvo 1925 metais — gruodžio mėnesį buvo 7 laipsniai šilumos.

POTVYNAI LIETUVOJE

Potvynio vanduo Nemune sausio 13 d. pradėjo po truputį slūgti. Ledlaužis „Stumbras“ ištūmė ledų sangrūdą ties Uostadvariu. Kai Kauno hidroelektrinės išleido užtvant

Kodėl Lietuvos moterys nesireiškia politikoje

Danutė Bindokienė

Amerikoje moterys aktyviai siekia lygių teisių su vyrais kasdieniniame, visuomeniniame ir politiniame gyvenime. Pastaraisiais dešimtmečiais moterų teisių arenoje pasiekta nemažai laimėjimų, nors kovos priemonės (iš abiejų pusių) ne visuomet buvo garbingos ar pagarbos vertos. Paliekant kraštutinumus nuo vaizdi pažanga ir šiandien moteris gali daug laisviau pasireikšti, anksčiau buvusiose išskirtinai vyriškos veiklos lauke.

O kaip mūsų tėvynėje? Lietuva nuo seno pasižymėjo moterų lygiateisiškumu, kurį daugiausia apribojo tik tradicinė, bet ne politinė ar įstatyminė, moters rolė visuomenėje. Spaudoje iš Lietuvos dažnai tenka pastebėti, kad moteris šiuo metu nuolat atsiduria antraeilėje pozicijoje. Moterims sunkiau rasti darbą, jos taip pat pirmosios atleidžiamos, jeigu mažas darbininkų skaičius. Lietuvos moterims prastokai sekasi ir politiniuose baruose.

Š.m. sausio 19 d. „Atgimimas“ (nr. 3) plačiau nagrinėja moters vaidmenį šių dienų politiniame Lietuvos gyvenime. Nors moterys sudaro 53 procentus krašto gyventojų, jos beveik nedalyvauja politiniuose sprendimuose. Respublikos Seime moterys sudaro tik 7 procentus. Ministrų kabinete nėra nė vienos moters. Prieš rinkimus Aukščiausioje Taryboje buvo 10% moterų, o dabar dar mažiau. Kitais žodžiais tariant, tiesioginis moterų vaidmuo dabartinėje politikoje labai nedidelis, beveik nepastebimas.

Straipsnyje šis reiškinys aiškina jvairiai, bet pirmuoju stabdžiu išskiriamas patriarchalinių stereotipų stiprumas — moters vaidmuo orientuojasi į šeimą arba į karitatyvinę veiklą

už jos ribų. Politinė veikla aktyviai vyrams. Čia moterims sunkiau laimėti, nebent jos pasirodys „žaisli pagal vyrų žaidimo taisykles“. Moterys nesakytinai agresyviai konkuruoti su vyrais politikoje, o jos pačios, pripratusios prie tokios socialinės normos, varžytis su vyrais nenori ir nemoka. Politinei moters veiklai kenkia ir ekonominė krašto padėtis, kur ji, šalia rūpestio šeima, dar turi dirbti, kad būtų įmanoma pragyventi. Politikai nelieta laiko ir energijos.

Šiuo metu moters perspektyvos politinėje veikloje yra blankos. Kad jos prašviesėtų, reikia visų pirma pakeisti socialinę-kultūrinę situaciją. Visuomenė moterų politikų nepasigenda (net ir pačios moterys čia nemato jokios problemos). Pasikeitimą atnešų aktyvesnis bendradarbiavimas partijose ir tarp partijų, visuomenės žveitimas, naudojant žiniasklaidos priemones, suformuojant teigiamesnį moters-politikės įvaizdį. Tačiau visų pirma moterims trūksta veržlumo ir noro jungtis į politinę veiklą, o taip pat įsitikinimo, kad jų įnašas gali būti naudingas ne tik joms pačioms, bet ir visos tautos gyvenimui.

Visose išėjusios veiklos srityse stipriai reikiama ir moterys. Iš tikrųjų galima teigti, kad mūsų visokeriopos veiklos vežimas gerokai sulėtėtų, išjungus moteris. Atvira konkurencija čia retai pasireiškia, o darbo užtekna ir vyrams, ir moterims — kiekvienam pagal reiką bei igimtus polinkius. Galbūt Lietuvos moterys turėtų atidžiau pažvelgti į išėjus abiejų lyčių lygiagrečių darbų pasiskirstymą ir ryžtis žengti politinės veiklos keliu. Vyrai jau turėjo progos jokie plačiau pasireikšti ir jų darbo vaisiai didelio pasigėrėjimo nesukelia...

koje susikaupusį vandenį, matyt, negalvodami apie šilutinius, ties Uostadvariu vandens lygis šoktelėjo 30 centimetrų. Iš viso vanduo pakilo apie 1.5 metro. Per savaitę potvynio vandenys apsmė beveik 20,000 hektarų pievų ir laukų. Labiausiai kenčia Rusnės, Juknaičių, Jonaičių apylinkės. Apsemti Šyšos, Paleičių, Galdonų kaimai. Vyriausybė šiluties kams skyrė 50,000 litų (apie

13,000 dol.) kovai su stichinėmis nelaimėmis. Tačiau bus nelengva išsiurbti vandenį iš pievų, nes pusę Šilutės rajono siurbtinių išplėse vario laidų vagys.

• 1896 m. gruodžio 21 d. Marie ir Pierre Curie atrado radiumą.

• 1906 m. sausio 21 d. New Yorko valstijoje uždrausta moterims viešai rūkyti.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

41

— Karininku norėjau būti, — atskleidė savo paslapty Vincas.

— Ir ta sritis yra svarbi, — nenustebo Stasys. — Ir aš čia esu, tik ne visam gyvenimui. Kol jaunas, bus įdomu, o vėliau, jei dar šeima sukuris, jau pasidarys sunku. Jau norėsi pastovesnio gyvenimo, pagalvok rimtai, nes karininko karjera tik pereina į stadiją. Geriau pasieškok rimtesnės šakos, kad vėliau nesisigailėtum.

Vincas apie tai niekuomet per daug negalvojo. Net ir gimnazijoje į auklėtojos paskaitą apie pašaukimą mažai kreipė dėmesį, tik dabar Stasio mintys jį veikė. Pajuto, kad Stasys savo įžvelgimus į gyvenimą buvo daug pranašesnis už jį. O Stasys, lyg kokiam mokiniui, lyg geriausiam savo draugui, nepagalilėjo nuosirdžiausių patarimų.

Netoliese į gatvę nuėjo du išsidabinę kariūnai. Kelnės kaip styga išlygintos, batai savi — ne kariški, blizgėjo, kad atrodė ir ta svetima uniforma nebuvo tokia baisi.

— Vietiniai, — pasakė Stasys. — Į miestą pas draugus, ar pas gimines. Jie irgi negrįš iki pirmadienio. Abu palydėjo juos šiltais žvilgiais. O Vincas pridėjo:

— Gražūs mūsų vyrai... O daug jų buvo čia susirinkę...

Saulutė jau slinko į vakarus, kai abu išsikyrė. Ma-

tant tolstantį Stasį, Vincui pasidarė gaila. — „Koks jis draugiškas. Lyg seniai būtume pažįstami. Nejau, ir jis buvo vienišas? Išsiėmė iš kišenės jau sulenktą popieriaus lapelį ir vėl pažvelgė į jį. „Stasys Račiūnas, Kaunas“... — „Nepamiršk, Vincai, jei nebus lemta sugrįžti čia, pasimatysime kur kitur, — pasaulis mažas“, — tebeskambejo Stasio žodžiai ausyse.

Po daug metų, kada Vincas pažvelgdavo į tą jau pageltusį lapelį, prisimindavo Stasį ir jo žodžius: „pasaulis mažas“... — „Taip, pasaulis mažas, bet jame daug kelių, kurie nesukryžiuoja“... Vincas Stasio niekuomet gyvenime nebesusitik.

Vincas grįžo į savo kambarį, kada jau vakaro prielanda siaubė aplinką. Nenustebo, kai pamatė, kad jo kambarys dar nebuvo tuščias. Žinojo, kad šie vyrai, kaip ir jis, šios vietos taip lengvai nesirytzo apleisti. Bet veik išėjus, kai išgirdo iš jų tuos pačius klausimus, kokius jau ir šiandien ne vieną kartą girdėjo:

— Vincai, dar tu čia? Mes manėme, kad išvažiuai į namus, net neatsisveikins su mumis.

Vincas kiek užsigavo, bet nenorėdamas sugadinti nuotaikos bent paskutinį vakarą, susilaikė.

— Kodėl aš turėjau skubėti? Juk ir jūs neskubate!

— Vaziuosim ir mes, Vincai. Jau, atrodo, mūsų čia bereikalingas slampinėjimas jokios naudos neneša, — pasakė vienas.

— Ryt išsiimsime atostogoms leidimus ir važiuojame pirmuoju traukiniu. Juk priesaikos čia būti nedavėme.

— Ryt raštine bus uždaryta, — priminė Vincas.

— Kodėl? Iš kur tu girdejai? — jau visi susijdomavo.

— Raštvedys sakė. Ir Šukys išvažiavęs savaitgaliai, nebus kam leidimus patvirtinti.

— Tad palauksim pirmadienio, — kai kurie nusileido.

Jau lauke buvo tamsu, kai vyrai, dar besidalindami išvažiavimo atostogų išpūdziais, pradėjo savo lovose snausti.

Vincas ilgai neužmigo. Kambaryje jau buvo tylu, tik kietas miegančių draugų alsavimas monotoniškai skambėjo jo ausyse, o mintys viena po kitos maišėsi galvoje. Jautė nusivylimą. Dar taip jam atrodė neseniai jis čia atvažiavo pilnas pasiryžimo, kupinas vilčių aukoti savo jėgas, savo mokslą tėvynės gerovei, dabar gi viskas iro, trupėjo ir sklaidėsi. Kokia tolimesnė ateitis jo lauke? Buvo aišku: grįš į tėviškę. Mama, tėvelis, brolis sutiks grįžusį. Kurį laiką bus įdomu, bet kas toliau? Pasilikti prie tėvelių ūkyje jo nebetraukė. Nuo ūkinio gyvenimo jau jis buvo nutolęs. Patiko jam per atostogas prisidėti prie vasaros ūkio darbų, tuo paradant jiems savo dėkingumą ir supratimą už jų pastangas jam pagalbėti, siekiant geresnės ateities, bet ilgai ūkyje pasilikti nenorėjo.

Lyg kokiam aklygatvyje atsiradęs, jis pynė savo tolimesnio gyvenimo planus. Nei profesijos, nei specialybės neturėjo. Tiesa, jis turėjo brandos atestatą, bet tas nieko nereiškė. Daug žinių jis buvo prisikrovęs į galvą, bet nei vieno dalyko pakankamai, kad tuo galėtų kitus maitinti. Tarytum pilną krepį visokios žaliavos, iš kurios nieko nebuvo galima sucentralizuoti. Reikėjo tą krepį dar ilgai sijoti, kad jame liktų tas, ko norima.

(Bus daugiau)

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Paulius Mickus (kairėje), susitikęs su Lietuvos ambasadoriumi dr. A. Eidintu, painformavo jį apie Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos veiklą ir šių metų Kongreso ruošą.

CLEVELANDO IR KLAIPĖDOS BENDRAVIMO PROGRAMOS

Ne visi ir ne visada nuosirdžiai paspaudžia ištiestą per Atlantą ranką (prisimintinas dr. Lino Sidrio atvejis), bet išeivijos filantropiškos pagalbos nusiteikimas dar nerodo stagnacijos ženklų. Įvairūs bendradarbiavimas plėtojasi daugelio būtinio gyvenimo sričių. Į šio bendravimo ratą įtraukiamos ir JAV firmos bei pasikiri geranoriškai nusiteikę žymūs amerikiečiai.

Nedaug šiuo metu teprisinami ir įvairių Lietuvos miestų pasirašyti susitarimai su Amerikos miestais, populiariai vadinamos „seserystės“ — kultūrinių bei ekonominių ryšių puoselėjimo programos. Šis „seserystės“ fenomenas konkrečiai dabartinės vargšos Lietuvos gerovės pastangose yra palikęs gražių ženklų. Ieškoti draugų Lietuvai — garbingas užsimojimas. Ir Clevelandas, vienas didžiųjų Amerikos ežerų miestas ir uostas, savo „seserimi“ pasirinko Baltijos jūros miestą ir uostą Klaipėdą.

1993 m. gegužės mėn. Clevelande meras Michael White su Klaipėdos meru Benediktu Petrausku Clevelande pasirašė ekonominio, humanitarinio bei kultūrinio bendravimo pakta. Į šį bendravimo sambūrį buvo įjungta nemažai lietuvių visuomenininkų ir amerikiečių. Šiame Gražinos Kudukienės iniciatyva suorganizuotame ratelyje matome: Daną Čipkienę — „Lietuvių sodybos“ administratore ir nekilnojamo turto verslininkę, pianistą Antaną Smetoną, dr. Algį Skrinšką — Ohio lietuvių gydytojų draugijos pirmininką, Rita Balytę, adv. Algį Širvintį, medicinos seserį Marytę Gruzdytę, Dalią Puškorienę, LF atstovę Ohio valstijai, dr. Viktorą Stankų, Gailę Klimaitę, ekonomistą Vytautą Staškų, kun. Gediminą Kijauską, SJ, Antaną Mockų, Ireną Kijauskiene. Iš amerikiečių pažymėtini: dr. Robert White, MD, pop. Jono Pauliaus II asmeninis chirurgas, žurnalistas Lana Vrabel ir Gerald Gordon, Tim McCormack, Cuyanoga apskrities kontrolorius.

Iš Clevelando buvo nuvykęs ir Klaipėdoje koncertavo pianistas Antanas Smetona. Klaipėdos konservatorijos prof. Gediminas Purlys buvo anksčiau pakviestas ir vadovavo Čiurlionio ansambliui; Clevelando meras jį apdovanojo miesto aukso raktu. Mezgamai prekybiniai ryšiai.

Vienas iš įdomių šios „seserystės“ bendravimo nuopelnų yra pažintis su dr. DiStefano. Jo vizitinėje kortelėje skaitome: Diplome of American Board of Oral and Maxillofacial Surgery. Šis burnos ir veido deformacijos, kietojo gomurio, kiškio lūpos, kosmetikos chirurgas dirba Clevelando universitetuose, daugelio straipsnių ir knygų autorius, nuo 1986 m. amžinas tarptautinės burnos ir veido deformacijos chirurgijos organizacijos narys, daugybės garbės titulių savininkas ir t.t. Svarbiausia — didelis filantropas. Savanoriškos sveikatos pagalbos reikalais jis Ekvadore lankėsi net penkis kartus, po vieną kartą Pakistane ir Nepalyje, ir du kartus Lietuvoje. Š.m. gegužės mėn. vėl grįžta Lietuvon. Pernai, sausio mėn. ten buvo dvi savaites, o rugsėjyje — 10 dienų specialiai chirurginei misijai. Jį lydėjo Gražina Kudukienė. Surinkus visus duomenis ir ištyrus sąlygas, planuojama Klaipėdos vaikų ligoninėje įsteigti specialų veido ir kietojo gomurio chirurginį skyrių. Penkių amerikiečių

gydytojų ir vienos gail. sesers grupė vyks į Lietuvą, ten suformuos grupę, darys operacijas ir moksytis vietinius gydytojus šioje medicinos srityje. Vadovaus dr. J. F. Distano.

Dabar Clevelando „seserystės“ komitetui tenka nemažas uždavinys surasti lėšų amerikiečių kelionės išlaidoms padengti.

Dr. DiStefano skrendant į Lietuvą, jam lėktuvo bilietus per SAS lėktuvų bendrovę išrūpino Kęstutis ir Gidonė Stepovičiai. Gražina pati sumokėjo savo kelionės išlaidas.

Gražus šios „seserystės“ veiklos epizodas buvo užregistruotas 1993 metų gruodžio 15-23 dienomis Clevelande. Šiaulietei Laurai Gabalytei, 14 m. amžiaus, buvo padaryta skydinės liaukos vėžio operacija Lietuvoje. Tėvams, norintiems būti tikrais, kad operacija bus sėkminga, atvyko Amerikon. Čia dr. DiStefano Clevelando universiteto ligoninėje atliko pagrindinius patikrinimus ir rado, kad operacija gerai padaryta.

Sekmadienį po operacijos, motina Bronė, mokytoja, su dukra Laura ir dr. DiStefano dalyvavo lietuvių pamaldose Dievo Motinos bažnyčioje. Po kavutės parapijos svetainėje, daktara, dukra ir motina pasveikino klebonas kun. G. Kijauską, SJ, ir Gražiną Kudukienę. Laura apjuosė daktarą tautine juosta. Motina tarė padėkos žodį. Filantropas daktaras savo trumpose pastabose sakė, kad jam buvo suteikta Dievo malonė dirbti su Lietuvos žmonėmis, džiaugėsi, kad po dviejų kelionių Lietuvon, viltingai laukia trečiosios, kurios metu, dėka Clevelando-Klaipėdos komiteto, bus atidarytas burnos, veido ir kietojo gomurio chirurginis skyrius Klaipėdoje. Dekojo už moralinę paramą ir maldas. Po to būrelis lietuvių su daktaru ir viešnio mis pietavo „Gintaro“ valgykloje, iš kur buvo pakviesti Stasio ir Danos Čipkų naujai įsigytus namus pabendravimui. Viešnioms išleistuvių pietus suarusė O. ir V. Rociūnai, pakviadami komiteto pirm. Gražina Kudukienė ir kitus.

Laiminga motina per „Tėvynės garsų“ radijo laidą padėjo savo giminei, komitetui ir visiems Clevelando lietuviams už parodytą joms meilę. Pranė ir Laura Kaledas šventė jau savo šeimoje, Šiauliuose.

Dr. DiStefano pernai vykstant į Lietuvą antrai chirurginei kelionei, Clevelande „Plain Dealer“ (1993.9.3) Mary Strassmeyer straipsnyje „Healing the kids in Lithuania“ rašė, kad daktaras išvyko, su, turbūt, labiausiai besirūpinančia kritikoje padėtyje esančiu kraštu Klaipėdos-Clevelando seserų miestų komiteto pirmininke Gražina (Grace) Kudukiene. Straipsnyje iškeliama dr. DiStefano humanitarinės misijos,

Viešnios iš Lietuvos — Laura Gabalytė (kairėje) ir motina Bronė Gabalienė (dešinėje), atvykusios į Clevelandą Lauros pooperaciniam patikrinimui, pietauja „Gintaro“ valgykloje. Nuotr. V. Bacevičiaus

PAGARBA NE TIK GYVIEMS, BET IR JAUNIEMS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Redaktorė Danutė Bindokienė parodė didelę drąsą, viešai išeidama su mintimi „Gerbime gyvuosius, ne mirusius“ („Draugas“, spalio 26). Žinant mūsų tautos įlūdesį ir asarų linkusį charakterį, tai skamba beveik „nepatriotiskai“. Džiaugtis nemokame, tai gal todėl dar minime juodojo kaspino dieną ir birželio išvežimus, bet dėmesio nekreipiame į kovo 11-ąją, kuri tapo vienu reikšmingiausių šio šimtmečio istoriškų įvykių ne vien Lietuvai, nes ji davė mirtiną smūgį sovietinei imperijai. Negalui pamiršti, kaip pernai Birštono konferencijos dalyvių „linksmo“ tremtinių choras, dainuodamas „Leiskit į tėvynę“ ir „Sibire mirštančiam kūdikiui lopsinė“, sunkiai galėjau suvaldyti savo džiaugsmą, po daugelio metų atsidūrusi nepriklausomoje Lietuvoje, bet tos dainos mane priverė pravirti.

Išeivijos išugdyta laidotuvių „atsisveikinimo“ tradicija jau tapo prakalbu maratonui ir kartais išeina iš ribų, kai veržiasi kalbėtojai daugiau norėdami parodyti savo „gražybystę“, cituojant poetus, negu pagerbti velionį, kuriam gyvenant nei pagarbos, nei draugiškumo nerodė.

Danutė Bindokienė pesimistiškai tvirtina, kad išeivija sensta, nes daugėja garbingų jūbielių ir sukakčių minėjimų, apie kuriuos plačiai rašo mūsų spauda. Tai kur gi liko jos prie-

auglis? Nejaugi išeivija yra tikrai ant amžinybės slenksčio? Iš dalies taip, nes iš savo vietų nesitraukia senieji mūsų visuomenės vadai ir „pirmasias eiles“ neleidžia jaunimo, jį palikę už durų, tik leisdami įteikti gėles scenoje ar nurodinti vietas. Spauldoje matome tų pačių veikėjų nuotraukas, o jaunimas lieka anonimiškai užnugary. Todėl išeivijos likimas yra liūdnas. Clevelando didysis dienraštis „Plain Dealer“ turi „jaunuųjų žurnalisto“ skyrių, kuriame spausdina vidurinių mokyklų mokinių nuotraukas su trumpa biografija ir pastaba, kad jie ruošiasi žurnalistinei karjerai ir tiekia žinias apie savo mokyklą. Kartais rašoma apie laikraštį išnešiojančius mokinius, iškeliant jų pareigingumą, pažangą moksle, ir t.t. Daugelis žymių Amerikos asmenybių buvo laikraščio išnešiotojai (paper boys).

Savotiškas antagonizmas jaunimui reiškiasi mūsų organizacijose, nes vyresnieji nepripažįsta, kad yra pribrendusių jaunųjų intelektualų ir visuomenininkų, kurie nori suimderinti sustingusią veiklos formą ir duoti naujų idėjų, patirtį ir žinojimą įgytą „Naujojoje Žemėje“. Deja, jų balsas lieka balsu tyruose, jie yra išstumiami iš veiklos kaip „nieko neišmanantys“. Tai nuostolis visai išeivijai.

Aišku, kad pagarba gyviems yra reikalinga, bet ir tame reikia santūrumo. Dauguma šeimos švenčių turėtų likti šeimos aplinkoje, spauldoje pagerbiant tik tuos, kurie padarė įnašą visuomenininkų ar kultūrinio gyvenimo. Sieksniniai nekrologai, šeimyninių švenčių ilgi aprašymai nėra periodinės spaudos uždavinys. Trumpos žinutės tur-

tų patenkinti ir šeimos narius, ir solenizantus. Milijoninio tiražo „Time“ žurnalas kiekvienam numeryje įdeda trumpus žymių asmenybių nekrologus, iškelia jų pagrindinius nuopelnus, bet nesileidžia į detalias biografines žinias. Taip pat pažymima mirties priežastis, kas mūsų spauldoje kažkodėl slepiama.

Apailestaujame mažėjanti prenumeratorių skaičių, bet ką mūsų spauldoje randa tie, kurie dar nesulaukė 70 ar daugiau metų amžiaus? Džiugu, kad atsirado konkretus socialinių reikalų ir finansų bei savisaugos patarimų skyrius. Tai puiki pradžia, bet jaunam inteligentui to nepakanka. Senų dienų prisiminimai, ilgų politikų biografijos yra vertinga archyvinė medžiaga, bet ne dienraščio pasiskaitymas. Aktualijoms skirtina daugiau vietos su didesniu dėmesiu jaunesnei kartai. Būtų naudinga įvesti skyrių „Susipažinkime“ ir visuomenei pristatyti jaunosios kartos veikėjus. Jų yra kiekviename lietuviškame telkinyje, tik juos reikia surasti. Clevelande yra trys jaunos, Amerikoje gimusios, skautų vadovės, kurių entuziazmo dėka beveik išnykęs skautų tuntas staiga padidėjo didoku skaičiumi naujų narių. Ka tik universitetai baigusi, Aida Bulytė vadovauja Clevelando „Grandinėlių“ jaunųjų skokų grupei. Muzikė Rita Klirienė, apdovanota Ohio Gydytojų šiu metų kultūrine premija, daug metų dirba ir su jaunimu, ir su suaugusiais. Jei ne jos vadovaujamas choras, Dievo Motinos parapijos pamaldos būtų tylos ir skurdžios. Tai tik keli pavyzdžiai. Jų yra daugiau, tik apie juos neskelbiama.

Gerbime gyvuosius už jų nuopelnus ir darbus, nepagalėkime pripažinti tiems, kurių darbo vaisiais naudojames, bet nerūšiuokime jų nuopelnų pagal amžių. Jaunoji karta yra mūsų gyvastigumo viltis, tai ir jai reikia atiduoti tinkamą pagarbą ir dėmesį.

PADEKA

„Likimas lėmė susirgti sunkia liga, tačiau man nepagalėjo sutikti Amerikoje nuostabių tautiečių, kurie du mėnesius mane gyde, slaugė, globėjo.“

Išvykdamas iš mūsų Tėvynę Lietuvą, noriu nuosirdžiai padėkoti Lietuvos Dukterų draugijai, jos pirmininkei p. Marijai Noreikienei ir BALFO organizacijai, paaugėjusioms mano vaistams 1,500 dolerių.

Gili padėka daktarei R. P., daktarui T. Kisieliui, chirurgui A. Michel, Chicago.

Ačiū tėvelio karo mokyklos kurso draugui Viktorui Kubiliui ir jo žmonei Agei, Westwood, MA, rėmusiems mane moraliai ir materialiai.

Ačiū p. Kazimierui Navakauskui, Coventry, R.I., manos jaunystės draugams — p. Kazimierui Jankauskui, Chicago, p. Julijai Lungienei, Chicago, p. Sofijai Klevas, N.Y.

Mokytoja Gražina Ragalevičienė-Kleveckaitė

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. p. p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 12 v. iki 1 v. p. p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908-753-8838.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 98th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 551-3854

ELEKTROS. [VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje; siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

VILEIŠIAI

TRIŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusias su svarbiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras — žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmojo lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas — Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vasingtone; Antanas — vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų. Visų trijų brolių darbai — tai reikšminga atgimusių lietuvių tautos istorijos dalis.

Knyga yra 624 puslapiai, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įrisa kietais viršeliais. Išleido Dėvėnų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštu dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą — 4.00 dol., į visus kitus kraštus — 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Chicago, IL 60629.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pati išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrisa, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir lietuvių. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

DANUTĖ BRAZYTĖ BINDOKIENĖ

Lietuvių Papročiai ir Tradicijos Išeivijoje

Lithuanian Customs and Traditions

Antroji laida/Second Edition

Autorė jau knygos patarmėje rašo: „kad knyga bus naudinga tiems, kuriems ji skiriama: lietuviams išeiviams, tebeinantiems lietuviškumo keliu, nuolat krepiantiems akis ir mintis į savo kilmės kraštą — Lietuvą.“

Pirmoji laida išleista 1989 metais turėjo labai didelį pasisekimą ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe ir buvo išparduota per trumpą laiką.

Antrąją laidą išleido taip pat Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Chicago, IL 1993 m. Knyga kietais viršeliais, 362 psl. Iliustruota. Lietuvių ir anglų kalba. Kaina 15 dol. Užsakant paštu, pašto persiuntimo išlaidom pridėdama: JAV — 2.50 dol., į Kanadą 3 dol., į kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. valstijos mokesčių. Užsakymus siųsti: **Draugas**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pranė Gabalienė dėkoja daktarui DiStefano, atlikusiam jos dukters pooperacinį patikrinimą. Dešinėje — Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Nuotr. V. Bacevičiaus

RENGINIAI ČIKAGOJE

Vasario 5 d. – Mėlietuvių šūpinys 7:30 v.v. Balzako Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Rengia Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija.

Vasario 6 d. – „Lietuvos prisiiminimų“ pokylis Martinique salėje. Rengia Lietuvos Vytiai.

Vasario 11 d. – Metinės Vasario 16 d. meno parodos Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidarymas 7 v.v.

Vasario 13 d. – Vasario 16 minėjimas Maria Aukšt. mokyklos auditorijoje. Pradžią 2 val. Rengėjai – ALTO Čikagos skyrius.

Vasario 16 d. – Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo – Vasario 16 d. minėjimas Jaunimo centre kavinėje. Pradžią 7:30 v.v.

Vasario 18 d. – Vilniaus universitetų studentų „Virgo“ choro koncertas Jaunimo centre.

Vasario 20 d. – Vasario 16-tos minėjimas 11 val. ryto Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje. Rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

– JAV LB Lemonto apylinkės valdyba rengia Vasario 16-tos minėjimą Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, tuoj po šv. Mišių Palaiminto Jurgio Matulio misijoje. Kalbės Lietuvos ambasadorius JAV.

Vasario 27 d. – LB Švietimo Tarybos Darbo konferencija „Bočių“ menėje, Lietuvių centre, Lemonte.

Kovo 6 d. – Čikagos skautų ir skautių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

– Lietuvos Vyčių šv. Kazimiero šventės minėjimas. Šv. Mišios šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero. Pusryčiai ir susirinkimas.

Kovo 11 d. – Naujųjų ateivių meno parodos Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidarymas 7 v.v.

Kovo 13 d. – Lietuvių Montessori mokyklėlių madų paroda „Skambek pavasariui“ Lexington House salėje, Hickory Hills, IL.

– Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo – Kovo 11 d. paskelbimo minėjimas Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga.

– Fausto Strolis ruošiamas jau 25-tas Dubois „Septynių Kristaus žodžių“ ir kitų religinių kūrinių koncertas 4 v.p.p. Brighton Parke, šv. M. Marijos Nek. Prasidėjimo parapijos bažnyčioje.

Kovo 20 d. – „Draugo“ koncertas Maria Aukšt. mokyklos auditorijoje.

Kovo 28 d. – Lietuvių Fondo metinis narių suvažiavimas Jaunimo centre.

Balandžio 10 d. – Lietuvos skautijos 75 veiklos metų pabaigtuvių pobūvis Jaunimo centre.

– Panevėžiečių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre.

Balandžio 16 d. – „Grandies“ jaunimo tautinio ansamblio 35 metų veiklos suaktuvinis koncertas 2 val. p.p. Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 17 d. – Lietuvių Operos Klovos „Pilėnų“ operos pastatymas 3 v.p.p. Morton auditorijoje.

Balandžio 23 d. – „Pensininko“ žurnalo dešimtmečio sukakties paminėjimas „Seklyčioje“. Rengia LB Socialinė taryba.

Balandžio 24 d. – Lietuvių Operos rengiamas solistų ir choro koncertas Jaunimo centre.

– JAV LB Vidurio Vakarų apygardos atstovų suvažiavimas Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Gegužės 1 d. – „Laiškų lietuviams“ vakarienė Jaunimo centro didž. salėje.

– Panevėžiečių klubo gegužinė Šaulių salėje.

Gegužės 7 d. – Lietuvos Dukterų Pavasario pokylis Jaunimo centre. Pradžią 7 val. vak.

Gegužės 8 d. – Anglijos lietuvių klubo susirinkimas Jaunimo centre.

Gegužės 15 d. – Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seserų remėjų metinė vakarienė Jaunimo centre.

Birželio 19 d. – Anglijos Lietuvių klubo gegužinė Šaulių salėje.

Liepos 31 d. – „Draugo“ metinė gegužinė Marijonų sodyboje, Čikagoje.

Rugsėjo 10 d. – Lithuanian Mercy Lift pokylis Montefiori salėje.

Spalio 2 d. – Koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Spalio 15 d. – „Puota jūros dugne“ – jūros skautų, tių metinis renginys Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 29-30 d. – Amerikos Lietuvių Tarybos kongresas Balzako Lietuvių Kultūros muziejaus patalpose.

Gruodžio 31 d. – Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

DRAUGO RĖMĖJAI

Dėkojame visiems šioms geradariams, kad savo nuosirdžia auka parėmė mūsų dienraščio leidimą.

80 dol. Č. Masaitis, Thompson, CT; Marija Svoltenienė, Baltimore, MD;

75 dol. dr. Eugene Stonikas, Flossmoor, IL; A. ir K. Lietuvninkas, Hickory Hills, IL;

70 dol. J. Svabas, Chicago, IL; L. ir J. Butikas, Chicago, IL;

65 dol. J. Dzenkaitis, Glendale, CA;

60 dol. Alex H. Tornau, Chicago, IL; Charles A. Zuraitis, Palos Heights, IL; Leonas Stonikas, Chicago, IL; Anele Krucas, Chicago, IL;

55 dol. C. Surdokas, Baltimore, MD;

50 dol. Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL; V. ir P. Janusonis, Dousman, WI; S. Plėnienė, Oak Lawn, IL; Juozas Kazlauskas, Waterbury, CT; Auštra Puzinas, San Mateo, CA; Laima Bildušienė, Evergreen Park, IL;

V. Vyngantas, Dallas, TX; D. Vygantas, Dallas, TX; D. Vygantas, Dallas, TX;

kas, Ontario, Kanada; Sisters of Immaculate Conception, Putnam, CT; Stasys Kazlauskas, Arlington, MA; Justina Larsen, Lake City, MI; D. Mackiala, Gulfport, FL; Jonas Šlapkauskas, Chicago, IL; American Lithuanian Council of Lake County, Lake County, IN; Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, DE; Helen Schanel, Wood Dale, IL; A.B.I. Lesevičius, Chicago, IL;

48 dol. Adolf Jonaitis, Grand Rapids, MI;

40 dol. Ona Matusaitis, Worcester, MA; Antanina Raciunienė, Chicago, IL; Karolis Milkovaitis, Yorba Linda, CA; Walter Juzėnas, Southfield, MI;

35 dol. Algis P. Strimaitis, Chicago, IL; B. Gaizauskas, St. Petersburg Beach, FL; P. Aleksa, Hickory Hills, IL;

32.20 dol. Dr. I. Užgiriene, Worcester, MA;

30 dol. Leo J. Treciokas, Los Angeles, CA; Jurgis Dumbrys, Fairview Park, OH; Gražina ir Bronius Mikėnas, Woodridge, IL; J. Kredys, Lockport, IL; A. Mitkevičius, Los Angeles, CA;

Elyra Kronienė, Dundas, Kanada; Juozas Naujalis, Cicero, IL; Genė Maldėnienė, Chicago, IL; E. Andriūšis, Chicago, IL; A. Verbickas, Chicago, IL; Gražina Graziene, Chicago, IL; Anthony Sheper, Park Ridge, IL; dr. O. Nakas, Schaumburg, IL; Sofija Plėnienė, Oak Lawn, IL; Angele Baltutis, Sudbury, Kanada; Kazys Otto, Toronto, Kanada;

Frank Jomantas, Fennville, MI; Janina Janulevičius, Roswell, GA; A. Markelis, Oak Lawn, IL; Antanas Vaitiekus, Detroit, MI; Stella Macys, Sunny Hills, FL; Juozas Brazys, Ormond Beach, FL;

10 dol. Antanas Sakis-Sukauskas, Dearborn, MI; Klemencas Polikaitis, Midlothian, IL; Jurgis Gliada, West Covina, CA; Eugenia Minkunas, Woodhaven, NY; G. Klimas, Little Falls, NJ; Ona Lukienė, Chicago, IL; Magdalena Ligmanienė, Chicago, IL; Bronė Navickas, Wisconsin Dells, WI; Auguste Milkovaitis, Cicero, IL;

Kazys Daugela, Bedford, NH; Olga Valentinas, St. Petersburg Beach, FL; Albinas Petrauskas, Chicago, IL; J. Andrukaitis, Hamilton, Kanada; Maria Macevičius, Monee, IL; Ona Kizlauskienė, Broadview, IL; Maria

Tyrulis, Chicago, IL; Ina Kurauskienė, Chicago, IL; dr. Albert Gasia, Albuquerque, NM; dr. N. I. Gemell, Crystal Lake, IL; Stepas Surkus, Worcester, MA; Jadvyga Sasnauskas, Chicago, IL; Jonas Gužaitis, Peotone, IL; Valer Rozevičius, Worcester, MA; Maria Kardauskaitė, Sunny Hills, FL; S. J. Sidlauskas, Oak Lawn, IL; Sam Mikšėnas, St. Petersburg Beach, FL; prof. Jack J. Stukas, Watchung, NJ; Filomena Ignaitienė, Woodhaven, NY; John Kiausas, Harrison, NJ; dr. Irena Kuras, Chicago, IL; Marija Naujalienė, Chicago, IL; Gediminas Biskis, Clarendon Hills, IL; Gytis Krikščiūnas, Chula Vista, CA; Petras P. Lukoševičius, Etobicoke, Kanada; Irena Galinis, Norwell, MA.

MIRTIES BAUSMĖ LIETUVOJE

Lietuvos Aukščiausiojo teismo nuosprendžiu praėjusių metų gruodžio 22 d. įvykdyti mirties nuosprendžiai Valentinui Laskui ir Vladimirui Ivanovui. Valentinas Laskys buvo nuteistas mirties bausme už trijų asmenų nužudymą, asmeninio bei valstybinio turto vagystes ir plėšimus. Prieš tai jis jau buvo teisistas 6 kartus. Gimęs 1953 m. VI. Ivanovas nubautas už moters ir jos 4 metų dukrelės žiaurų nužudymą apiplėšimo tikslais. Jis anksčiau taip pat buvo du kartus teisistas. Lietuvos Respublikos prezidentas nusikaltėliams malonės dekretu nesuteikė ir bausmė jiems įvykdyta.

Mielai Mamytei

A.†A.

BRONEI RIMAVIČIENEI

mirus, jos sūnų ANTANĄ ir marčią IRENĄ RIMAVIČIUS, anūkes EGLĘ ir MIRGĄ su šeimomis bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir liūdime kartu.

Vladas ir Angelė Garsiai
Šarūnas ir Justina Garsiai
Dr. Albertas ir Jūra Drukeitiniai

A.†A.

ANGELEI MATULEVIČIENEI

mirus, jos dukteris REGINĄ SRIUBIENĘ ir ANGELE KARNIENĘ bei jų šeimoms užjaučiame.

Dalia ir Augustinas Orentai

A.†A.

ANGELEI MATULEVIČIENEI

ižengus į Amžiną Gyvenimą, jos dukroms, ANGELEI KARNIENEI ir REGINAI SRIUBIENEI, kurios su didele meile ir nepaprastu atsidavimu globojo savo Motinėle per eilę metų, jų šeimoms ir visiems giminėms reiškiame nuosirdžiai užjaučiant.

Jadvyga ir Domas Giedraičiai

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite – Mes galime jums padėti! Nelsimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems – ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutapys jums ne vieną skausmą ir rūpesčio valandą.

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. vasario mėn. 2 d.

5

Pranešame, kad šių metų sausio 24 dieną Matulio Slogos namuose mirė

A.†A. ALINA PETRAUSKAITĖ SKRUPSKELIENĖ

Palaidota Nekaltai Pradėtosios šv. Mergelės Marijos seserų vienuolijos Dangaus Vartų kapinėse, Putnam, CT.

Lietuvoje velionė buvo Kauno Aušros gimnazijos mokytoja, dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą, vėliau tapo Aušros gimnazijos direktore. Atvykusi į Ameriką trumpai gyveno ir dirbo Putnam, CT, vėliau Hartford, CT, o 1959 m. persikėlė į Chicago ir iki pensijos dirbo University of Illinois, School of Dentistry laboratorijoje.

Aktyviai dalyvavo ateitininkų organizacijoje nuo 1920 m. iki paskutinių metų. Lietuvoje buvo „Ateities“ žurnalo redakcijos, ateitininkų „Satrijos“ meno draugijos pirmosios valdybos, Amerikoje buvo daugelį kartų išrinkta Ateitininkų Tarybos nare, taip pat buvo Chicago ateitininkų skyriaus pirmininkė. Per visą savo gyvenimą daug laiko ir rūpesčio skyrė jaunimo auklėjimui, bei spaudos ir literatūros reikams, leidžiant įvairius lietuviškus raštus.

Nuliūdę liko: dukterys Enata ir Viktorija, sūnus Kęstutis, marti Audronė, anūakai Tomas ir Daina, sesuo dr. Jonė Meškauskienė, sesers vyras dr. Juozas Meškauskas, jų vaikai su šeimomis ir giminės Lietuvoje.

Ateis duktė, ateis sūnus,
anūkeliai ateis,
bet Tu jau čia nebeateisi...

P A D Ė K A

A.†A. VILIUS ŽIOBRYŠ

Norime išreikšti nuosirdžią padėką visiems, kurie buvę Dievo rankos, ištiesę mūsų šeimai šioje skausmo valandoje. Už išreiktą užuojautą, už kiekvieną apkabinimą, pabučiavimą, už gėles ir aukas velionio atminimui nuosirdžiai dėkojame.

Didelė padėka Ziono Ev. Liuteronų parapijos kunigui Jonui Jozupačiui už paguodos žodžius koplyčioje, budėjimo ir laidotuvių pamaldose bažnyčioje; parapijos chorui ir jo dirigentui Helmut Stefan ir p. Aldonai Buntinaitei už giesmes budėtuvių pamaldose. Dėkojame vysk. H. Dumpiui už atsišveikinimo žodžius Vyriausios Ev. Tarybos vardu, Viliui Trumpionui – Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos vardu, Mažosios Lietuvos Resistenciniam Sąjūdžiui ir p. A. Regiui už išreiktą užuojautą.

Didelė, didelė padėka artimiesiems: seseriai Emilijai, Pilmonui, Kasparaičiui, Urbonų šeimos nariams. Jūsų artumas stiprino mus visus!

Dėkojame laidotuvių dir. p. Kosary už nuosirdų ir sklandų patarnavimą.

Didelė padėka Christ ligoninės pirmos pagalbos dr. Leif Erickson, gailėst. sesutei Grace Greco, kapelionui E. Oman ir visiems kitiems, kurie parodė tiek švelnaus gailėstingumo mums abiemis tose paskutinėse velionio kelionės žemėje valandose. Aukščiausias teatylina jums visiems!

Žmona Ema ir šeima

A.†A.

MINDAUGUI KREIVĖNUI

mirus, jo seseriai ROMAI DAMBRAUSKIENEI, mūsų apylinkės sekretorei, ir jos šeimai reiškiame gilią užuojautą.

JAV Lietuvių Bendruomenės
East Chicago apylinkės valdyba

atlanta IE, Inc.
AIR CARGO
SIUNTINIAI LAIVU
MAISTO SIUNTINIAI
PINIGŲ PERSIUNTIMAS

VISA TAI GREITAI IR SAUGIAI PRISTATYSIME (LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, BALTARUSIJĄ IR UKRAINĄ)
2719 West 71 Street, Chicago, IL, 60629
(312)434-2121; 1-800-775-SEND

MŪSU SKYRIAI:

636 East 185th Str., Euclid, OH, 44119
tel. (216)481-0011

447 Correy Ave. St. Pete Beach, FL, 33706
tel. (813)363-7700

85-17 101 Str., Richmond Hill, NY, 11418
tel. (718)441-4414

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Jau 30 metų organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Stiklome pigiausios bilietų kainos į Lietuvą, jei bilietą TEN ir ATGAL pirksite iki vasario 11 d.

Vasario mėn.	Balandžio mėn.	Birželio mėn.
15 Chicago \$699.00	\$699.00	\$699.00
15 New York \$699.00	\$739.00	\$699.00

Dėl bilietų kainų į Los Angeles, Seattle, Miami ir kitų miestų skambinkite tel. 708-422-9999. Sąžiningai ir profesionaliai jums patarnausime. Darbo val.: pirm., antr., treči., ketv., penkt., 9 v.v. - 5 v.p.p., treči. 9 v.v. - 7 v.v. American Travel Service, 9430 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60442.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

J.v.s. Irena Regienė „Draugo“ dienraščio ir jame esančio „Skaitybės kelio“ redaktorė, šias pareigas jau einanti 30 metų, LSS vadovybės apdovano-ta aukščiausiu garbės ženklu – „Geležinio vilko“ ordinu. Įvertinant jos ilgametį skautiškos spaudos darbą ne vien „Draugo“, ordinas buvo įteiktas jubiliejinį metų ir LSS pareigų perdavimo iškilmingoje sueigoje š.m. sausio 30 d. Jaunimo centre. Džiaugiamės mūsų redaktorės pagerbimu, kurio ji tikrai verta.

Alto Čikagos skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 13 d., sekmadienį; 10 val. r. vėliavų pakėlimas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos aikštėje; 10:30 v. ryto pamaldos parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukos ir pamokslą pasakys klebonas kun. Jonas Kuzinskas, giedos parapijos choras, vad. muziku Antano Lino. 10:30 v. ryto pamaldos vyks Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas atliks vysk. Hansas Dumpys; 11 val. r. pamaldos bus Žiono Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos bažnyčioje. Pamaldas atliks kun. Jonas Jozupaitis.

Kristina Karvelienė, pranešdama apie kovo 6 d. „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntų Detroito rengiamą tradicinę skautų Kaziuko mugę, pridėjo ir 25 dol. čekį „Draugui“ paremti. Detroito skautija ypač vertina skautiškos veiklos informaciją „Skaitybės Kelyje“ ir Detroito lietuviškos veiklos žinias.

Kas išskerdė antis? Policija praėjusią savaitę mėgino išaiskinti nusikaltelius, papjovusius apie 40 laukinių (ir naminių) ančių Marquette Parke, kur jos laikosi ir per žiemą. Parke paprastai yra daug laukinių žąsų ir ančių, kurias žmonės maitina ir jomis džiaugiasi. Toks žiaurus gamtos padarų naikinimas sukėlė nemažą pasipiktinimą, juo labiau, kad negyvos antys buvo paliktos ant ledo. Parko darbininkai jas surinko ir sunaikino.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą, 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą, 10 v.v. - 3 v. p.p., sekmą, 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

x „Spindulys“ kviečia jus į vestuves! Metinis pokylis vasario 12 d., 6:30 Pasaulio Lietuvių centre. Užsakyti stalus skambinti Audrai Lintakienei, 708-387-9180.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Virš 20 metų praktikos
civilinėse ir kriminalinėse bylose

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

„Draugo“ kultūrinio priedo redaktorė Aušrelė Liulevičienė ir redakcija grįš tik ateinančią savaitę. Ją šiuo metu pavaduoja Kazys Bradūnas.

„Dainavos“ ansamblis yra suruošęs daug koncertų ir įvairių muzikinių pastatymų. Ansamblis dar labai gyvas ir atjaunėjęs. „Dainavos“ ansamblio koncertas, kartu su soliste Birute Vizgirdiene, įvyks kovo 20 d. 3:00 val. p.p., sekmadienį, Marijos mokyklos auditorijoje. Ansamblio vadovas muzikas Darius Polikaitis ruošia naują ir įdomią programą. Koncertą organizuoja „Draugas“. Bilietus jau galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, J. Vaznelio prekybos ir Cicere pas Kosta Dočkų.

Šv. Blažiejaus šventė yra ateinanti ketvirtadienį, vasario 3 d. Pagal seną bažnytinį paprotį, tą dieną laiminamos gerkles, prašant šv. Blažiejaus saugoti žmones nuo gerklių ligų. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje gerkles bus laiminamos ketvirtadienį, o taip pat sekmadienį, vasario 6 d. po visų šv. Mišių.

Broliaiukas ir sesutė (Kristina ir Tomas Quinn) modeliuoja rūbelius mažiems mokinukams 1993 m. Montessori mokyklų rengtoje madų parodoje.

x NUPIGINTI BILIAI! LIETUVA! Keliaujant į Lietuvą tarp birželio 1 d. ir rugpjūčio 31 d., galima dabar nusipirkti bilietą už sekancias kainas: Iš Čikagos \$968.000, iš Detroito \$938.00, iš New Yorko \$838.00. Dėmesio! Galioja sekantys apribojimai: bilietą reikia nusipirkti iki vasario 11 d. Kelionės trukmė negali būti ilgesnė, kaip 30 dienų, kaina galioja keliaujant savaitės dienomis (ne savaitgaliais). Už šias kainas vietų skaičius labai ribotas. Kreipkitės: G. T. INTERNATIONAL, TEL. 708-430-7272.

x Jonas ir Ida Valauskai iš St. Petersburg Beach, FL rūpinasi, kad Lietuvos našlaičiai užaugtų gerai žmonėmis. Jie apsiėmė globoti vieną našlaitį atsiųsdami \$150. Danutė Augienė iš Putnam Ct. atsiuntė „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui \$150 ir apsiėmė globoti vieną našlaitį Lietuvoje. Atsiųsti komiteto adresas: 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

x Donald M. Petkus paaugojo Lithuanian Mercy Lift \$1,000.00. Nuosirdžiai dėkojame ponui Petkui už dosnią auką.

Cicero miesto prezidentė Betty Loren-Maltese dalyvaus Lietuvos Nepriklausomybės minėjime šv. Antano parapijoje vasario 6 dieną. Minėjimas prasidės Mišiomis 11 v.r., kurių metu pamokslą pasakys kun. Kęstutis Trimakas ir giedos solistė Dana Stankaitytė, ir tęsis parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas – Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza: meninę dalį atlika Lietuvos dramos teatro aktorė Apolonija Steponavičienė.

Brighton Parko LB apylinkės valdyba, norėdama padėti vargstantiems Lietuvos žmonėms, prašo paaugoti gerų vartotų arba naujų rūbų, batų, kojinių (ypač vaikams). Valdyba iš „Caritas“ vedėjos Lietuvoje gavo laišką, kad vargstančių šeimų vaikai negali kasdien lankyti mokyklos, nes turi dalintis rūbais ar batais su savo broliais ir seserimis. Rūbus šiai rinkliai galima sunėsti į Nekalto Prasidėjimo parapijos salę sekmadieniais, prieš ar po Mišių, arba skambinti Salomėjai Daulei tel. 847-4855.

Muz. Fausto Strolis ruošiamas jau 25-tas Dubois „Sęptynių Kristaus žodžių“ ir kitų religinių kūrinių koncertas sekmadienį, kovo 13 d., 4 val. p.p., vyks Brighton Parke, Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŽIEMA

U-tu-tu, žiemužėlė,
Net kepurę man nukėlė,
Kai per kiemą ėjo,
Zaisdama su vėju.

Daug mergelių ir berniukų
Rogėm lekia nuo kalniukų.
Keberioškį į sniegą,
Purtosi – nemiega!

Vakar bangos upe ritos,
Nardė Algai, Margaritos.
O šiandien kas dedas?
Ją sukaustė ledas!

Rimas juokias – nenustoja,
Ir Aldutė jau kvatoja,
Kad tėtui mūsų
Apšarmojo ūsai.

Jonas Minelga

DIEVAS

Dievas yra man viskas tarp daug dalykų. Dievas yra mano draugas. Aš galiu kalbėtis su juo apie savo gyvenimą. Jis duoda man stiprybę, kada nestipriai jaučiuos.

Jis padeda man sprendžiant problemas. Niekada nesu vienišas, nes Jis visada su manim. Dievas man suteikia linksmumą, muziką, draugus ir šeimą. Dievas man yra meilė.

Lisa Maier,
Detroito „Žiburio“ aukšt. lit.
mokyklos abiturientė
(„Laisva Lietuva“)

SEKLIŲ BŪSTINĖ

Aš ir mano draugas Rimas ilgai dirbome prie medinio namo. Tiesa, to namo neturėtume vadinti mediniu namu, bet – seklių būstinė. Aš ir Rimas nusprendėme būti sekliais. Kokie sekliai būsim, jei neturėsime savo būstinės. Vietą būstinėi buvo lengva pasirinkti. Pas mus atsikraustė nauji kaimynai, ir kažkodėl, jie mums atrodė labai keisti. Todėl nusprendėme, kad mūsų būstinė turėtų būti nepastebimoje, bet gerai kaimynų namų matomoje vietoje. Darbas yra prasidėjęs, tik dar nebaigtas.

Štai pirmoji mūsų darbo pradžia: įtarimai. 1. Visokios keistos dėžės. 2. Keistos mašinos. 3. Įtartini drabužiai. Iki šiol aš ir Rimas stengiamės būti, kiek galime, atsargūs, todėl ir tėvams nutarėme nieko nesakyti.

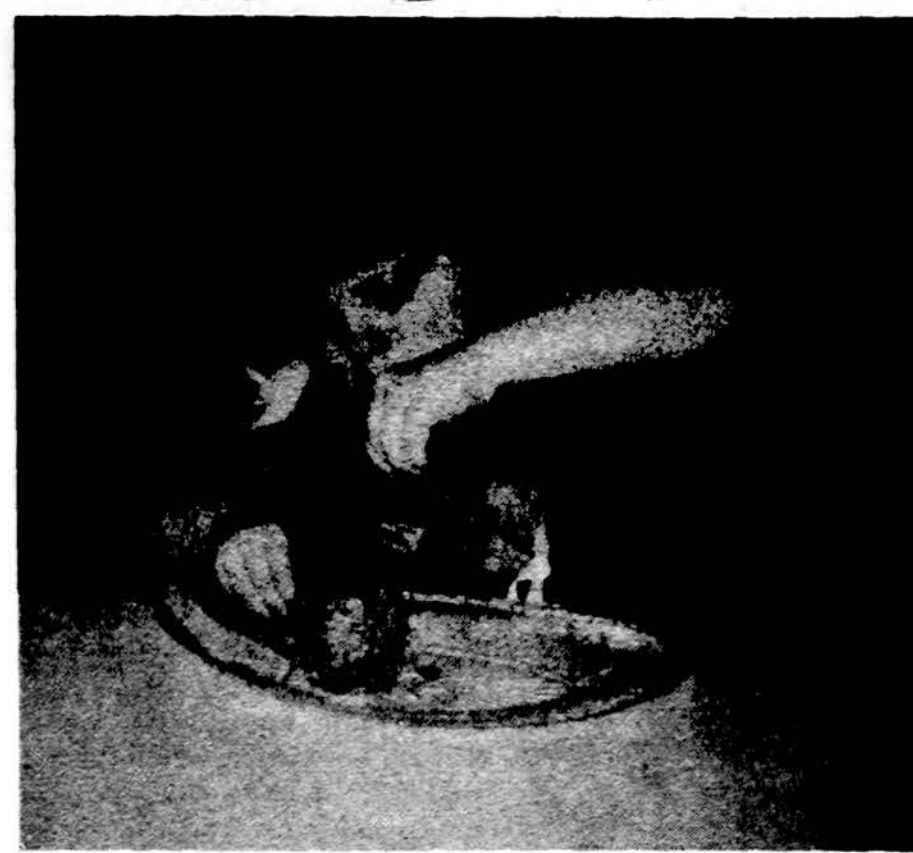
Mes jau trečia diena sėdime būstinėje, bet iki šiol nieko ypatingo nepastebėjome. Kiekvieną kartą, kai kaimynas įeina į įtartingą kambarį, kuriame yra mašinos, jis užtraukia užuolaidas, todėl nieko negalime matyti, bet įtarimų sąrašas yra padidėjęs: 4. Įtartini garsai „mašinos kambaryje“ (taip mes tą kambarį pavadino); 5. netikėtas mano tėvų pakvietimas pas juos pietums.

Mes, kaip ir tikri sekliai, dar vilties nepraradome, nors dar ir neturime tikrų įrodymų.

Jau ketvirta sekimo diena. Ši kartą kaimynas paliko atitrauktas užuolaidas ant langu. Ar jis pamiršo, ar dėl kurios nors kitos priežasties, pagaliau ne taip svarbu. Svarbu, ką mes pamatėme. Jis palengva įjungė mašiną, kuri pradėjo spausdinti kažką žaliu atspalviu popieriuje. Greitai paėmė žiūronus ir pradėjo tyrinėti. Labai nuostabu ir liečiau pažūrėti Rimui. Vėliau paklausiau Rimo: (Bus daugiau)
Deimantė Žukaitė
Maironio lit. m-las 7 sk. mokinė

Ferynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Aleksytė Stalionytė mokosi šeiminkauti Kriauceliūnų vardo Vaikų nameliuose Čikagoje.

Nuotr. L. Germanienė

LIETUVOS BAJORAI

Senovės Lietuvos bajorai buvo privilegijuoti žmonės. Jie turėjo daug teisių, rūpinosi krašto gynybu, atlikdavo karo tarnybą savo kunigaikščiui. Bajorai turėjo daug žemės, dideles, gražias sodybas. Pastatai dažniausiai būdavo mediniai. Bajorai rūpinosi švietimu. Turėjo mokyklas, kurias jų vaikai lankydavo. Tos mokyklos ruošė mokinius universitetams. Turtingųjų bajorų vaikai lankydavo užsienio universitetus. Bajorai mėgo pramogas. Ruošdavo medžiokles, kurios tęsdavosi savaitėmis ir baigdavosi tinklais. Medžiodavo pradžioje lankais, ietimis, spąstais, vėliau šautuvais. Kartais taip įsismagindavo, kad pamiršdavo ir valstybės reikalus. Lietuvos bajorai susidėję su lenkų didikais nugalėjo Lietuvą.

Birutė Jurjonaitė,
Čikagos lit. mokyklos 8 klasės
mokinė

DR. VINCO KUDIRKOS „LABORA“

Eilėraštis „Labora“ buvo seniai parašytas dr. Vinco Kudirkos. Kaip ir kituose savo raštuose, taip ir šiame, išreiškia idealizmą. Vis linki gero žmonėms. Šiame eilėraštyje jis ragina mus, kad mėgintume siekti idealo. Jeigu dabar nesistengsime pasiekti to, apie ką svajojam, vėliau jau būsim seni ir nebegalėsime. Jei nemėginsime, nieko nelaimėsime.

Pasitaiko gyvenime, kad ir nedirbame ir patiginiaujame. „Laboroje“ aiškiai pasakyta, kad negalime būti tinginiais. Mūsų gyvenimas yra trumpas. Nedarbdami neturėsime laiko pasiekti to, ko mes trokštame. Nereikia savęs „parduoti“ už trupinį aukso ir už kažką kitą. Svarbiausia, turėtume kovoti už savo iškovotą laisvę ir jos neparduoti.

Gintaras Dūda,
Los Angeles Šv. Kazimiero lit.
m-las mokiny
(„Vardan tos Lietuvos“)

SMULKIOJI TAUTOSAKA

Nukentėjusiam vienas kelias, o vagiui daug kelių.
Aptaisyk (aprenk) kelmą, ir kelmą bus kitiškas.
Kišenėje ir karaliui gali spygą rodyti.
Kuri kiaušė dieną nekniša, toji naktį kniša.

SUVALKŲ KALVARIJA

Miestelis ir valsčiaus centras, Marijampolės apskr. prie Šešupės, 20 km nuo Marijampolės. 17 amžiuje Kalvarijos vietoje buvo kaimas, vėliau keli kaimai sujungti į vieną pavadinimą – Dambauka. Įrengus Kristaus Kančios stotį, miestelis gavo Kalvarijos vardą. Kiti šaltiniai miestelio vardą kitaip aiškina. Pagal juos pirmoji bažnyčia buvusi pastatyta nelaimėmis išgarsėjusioje vietoje, ties Šešupės vingiu, kur buvusios kelios sietuvos (upės vietos, kur vanduo gėlmėse verpetais sukasi). Čia dažnai prigerdavo (paskėsdavo) žmonės. Patyrę apie naują skenduolį, apylinkės gyventojai sakydavę: „Kalva ryja“. Iš to posakio ir Kalvarijos vardas. Tradicinio vardo kildinimas yra iš Kalvio ir Orijos ežerų vardo.

GALVOSŪKIO NR. 57 ATSAKYMAI

1. Čia surašyta 10 aukščiausių lietuvių krepšininkų pavardės. Skliausteliuose pirmas skaičius yra krepšininko svoris, antras skaičius – gimimo metai: E. Žukauskas 216 cm (91 kg, 1973); Z. Ilgauskas 214 cm (100 kg, 1975); R. Leikus 210 cm (110 kg, 1972); G. Stula 210 cm (110 kg, 1973); T. Venskūnas 209 cm (100 kg, 1973); G. Einikis 208 cm (115 kg, 1969); T. Usanovas 208 cm (94 kg 1972); E. Bublys 206 cm (100 kg, 1967); A. Vyšniauskas 206 cm (100 kg, 1973); V. Praškevičius 206 cm (95 kg, 1974). 2. Dainius Gulbinas 179 cm (75 kg, 1969); Dainius Asmontas 180 cm (78 kg 1977); Ramūnas Inokaitis 180 cm (80 kg, 1970). 3. Labiausiai pasižymėję ir naudingiausi krepšininkai: Gintaras Einikis 208 cm, surinkęs 153.1 balsus; Zydrūnas Ilgauskas 214 cm, 122.9 balsus; Arūnas Visockas 200 cm, surinkęs 106 balsų. 4. Didžiausius batus dėvi E. Žukauskas. Jo batų numeris yra 53; V. Praškevičius dėvi 52 nr.; mažiausius batus dėvi (dėvi) A. Stanciuskas, 40 nr. (žinios paimitos iš „Lietuvos Ryto“ Nr. 213. Vilnius, 1993. XI.3).

GALVOSŪKIO NR. 58 ATSAKYMAI

1. Narutis. 2. Ančia (Tauragnas). 3. Vištytis. 4. Andora Europoje. 5. Viena. 6. Prieš nepriklausomybės atgavimą (1960), Madagaskaro sala buvo Prancūzijos kolonija.

GALVOSŪKIO NR. 59 ATSAKYMAS

Ant pirmojo krūmo tupėjo 27 balandžiai, o ant antrojo – 10 balandžių.

GALVOSŪKIO NR. 60 ATSAKYMAS

Po Kalėdų eglutė buvo padėta 10 dovanėlių, ipakuotų dėžutėse.

GALVOSŪKIS NR. 82

Pasiinformavę, atsakykite į šiuos klausimus: 1. Ar Vilniaus krašto grobikas Pilsuckis yra buvęs anksčiau Lietuvoje? 2. Ar antras Lietuvos okupantas Leninas yra buvęs Lietuvoje? 3. Ar Prancūzijos imperatorius Napoleonas yra buvęs Lietuvoje? 4. Ar caras Petras Didysis yra buvęs Lietuvoje? 5. Kuris popiežius yra buvęs Lietuvoje? Į visus klausimus atsakę teisingai, gausite 10 taškų, o už apytikrius – tik 5 taškus. Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIS NR. 83

Maironis yra parašęs daug eilėraščių, vieną apie Vytauto Didžiojo gimtinę – tėviškę. Iš raidžių: 9a, 1b, 2e, 1ė, 3g, 9j, 3k, 2l, 1m, 1n, 3p, 4r, 5s, 2t, 2u, 1q, parašykite to eilėraščio dvi pirmąsias eilutes. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 84

Iš nupieštų 8 angelų, tik vienas turi tilpti į šešėlį. Kuris? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 85

Apatinėje brėžinio dalyje matote raides. Jas reikia perkelti į viršutinius langelius toje pačioje linijoje. Jūsų uždavinys yra nuspręsti, kuri raide turės būti perkelta į atitinkantį langelį. Jei teisingai raides surašysite į atitinkamus langelius, skaitydami iš kairės dešinėn, gausite vieną posmelį gražaus eilėraščio. Juodi langeliai skiria vieną žodį nuo kito. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 86

Atlikite šiuos aritmetikos veiksmus ir gausite idomias kombinacijas. Už tą darbą 5 taškai.

1x8+1
12x8+2
123x8+3
1234x8+4